

Kantoor van afgifte: 2800 Mechelen 1

P 309638

PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

Nieuwsbrief Mossen en Lichenen - Planten - Paddenstoelen

21^e jaargang nr.1 maart 2021

Verschijnt driemaandelijks

Afzendadres:
Coxiestraat 11
2800 Mechelen
studie@natuurpunt.be
www.natuurpunt.be

natuurpunt

V.u. Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Deze nieuwsbrief wordt gratis toegestuurd aan alle geïnteresseerden.
Wens je de nieuwsbrief op regelmatige basis te ontvangen, meld je dan aan op

<https://www.natuurpunt.be/pagina/plantaardig-nieuws>

Veel leesplezier!

**De volgende nieuwsbrief zal eind maart verschijnen.
Artikels en kalenders kun je tot 15 juni insturen naar
Roosmarijn.steeman@natuurpunt.be**

**Wil je ons financieel steunen dan kan dat. Giften vanaf 40€ zijn
fiscaal aftrekbaar.**

**Storten kan op rekening nr.: BE12 230-0524745-92 met vermelding
van de volgende projectnummers:**

- *Natuurstudie algemeen110-01*

- Plantenwerkgroep2351
- Paddenstoelenwerkgroep2301
- Mossenwerkgroep.....2201

INHOUD

Activiteiten in corona-tijden	4
-------------------------------	---

Nieuwsbrief Mossen & Lichenen

WBL – Werkgroep Bryologie en lichenologie	7
---	---

Cursus mossen en korstmossen Pelt	8
-----------------------------------	---

Nieuwsbrief Planten

Gelezen in Dumortiera	11
-----------------------	----

Plantenwerkgroep Meetjesland	12
------------------------------	----

Plantenwerkgroep Gent	20
-----------------------	----

Plantenwerkgroep Allium-Denderstreek	21
--------------------------------------	----

Plantenwerkgroep Zuidwest-Brabant	22
-----------------------------------	----

Plantenwerkgroep Zuidwest-Vlaanderen	23
--------------------------------------	----

Plantenwerkgroep Scousele	24
---------------------------	----

Plantenwerkgroep Holsbeek	24
---------------------------	----

Limburgse plantenwerkgroep	25
----------------------------	----

Plantenwerkgroep De Slobkousjes	25
---------------------------------	----

Haspengouwse Plantenwerkgroep	27
-------------------------------	----

Plantenwerkgroep Genk	27
-----------------------	----

Plantenwerkgroep Hasselt-Zonhoven – Sap-clubje	29
--	----

Plantenwerkgroep FONAS	31
------------------------	----

Plantenwerkgroep Ogentroost	31
-----------------------------	----

Plantenwerkgroep Naturelaar	32
-----------------------------	----

Nieuwsbrief Zwammen

Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland	35
------------------------------------	----

Nieuwe paddenstoel voor Vlaanderen in de Lembeekse bossen	41
---	----

Mycologia Zuid-West-Vlaanderen	42
--------------------------------	----

Activiteiten in coronatijden

Niet gemakkelijk om gemotiveerd te blijven in coronatijden, wanneer alles op losse schroeven komt te staan en iets met zekerheid plannen heel moeilijk gaat.

Gelukkig kunnen mensen met interesse van de natuur buiten nog hun hobby uitvoeren, al is het dan in beperkte groep. Ook de meeste studiedagen zijn gewoon digitaal doorgedaan, we mogen heel dankbaar zijn dat die technologische middelen bestaan en die zullen in de toekomst zeker nog vaak gebruikt worden.

- De Brakona-contactdag kan je herbekijken via deze link <https://www.youtube.com/watch?v=XwAPEz0AaQE>

De Flo.werstudiedag op 25 april in het Bosmuseum in Hoeilaart zal helaas niet doorgaan. De kans dat we tegen dan met meer dan 20 mensen mogen samenkomen is zeer klein. Het lijkt ons beter om die dag lokaal in kleine groepen op excursie te gaan.

Zondag 6 juni Flo-werexcursie Akkerflora en natuurgebied Rosdel

Excursies onder leiding van Jules Robijns

Afspraak 10u aan de kerk in Ezemaal om naar de akkerflora van Jules te gaan kijken.

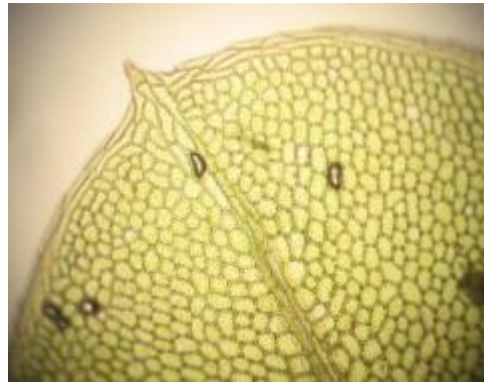
Afspraak 14u aan de kerk in Hoegaarden voor bezoek aan natuurgebied Rosdel.

Inschrijven voor deze excursie bij Roosmarijn.steeman@natuurpunt.be

We beperken het aantal deelnemers.

MOSSEN & LICHENEN

Werking Mossen en Lichenen

Artikels & info

Roosmarijn Steeman (015/29.72.22) – Natuurpunt Studie
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Educatie

Hans Vermeulen (014/47.29.50) – Natuurpunt Educatie
Graatakker 11, 2300 Turnhout

Werkgroepen Natuurpunt

Planten-, mossen- en zwammenwerkgroep Schijnvallei.

Wekelijkse excursies met inventarisaties van natuurgebieden in de regio. Meer info bij colybia@telenet.be of naar info@schijnvallei.be. Je kan ook bellen voor informatie naar het secretariaat van Natuurpunt Schijnvallei op nummer 03 354 55 06.

Mossen – en lichenenwerkgroep de Haarmutsjes

We zijn geen "specialisten" maar een groep enthousiastelingen die met vallen en opstaan en onder het motto (zoals een lid van de werkgroep het mooi formuleerde) "al doende leert men" zich in de materie willen verdiepen. De werkgroep is actief in het Scheldeland en Waasland. Meer info: Lou Roelandt lou.roelandt@skynet.be

Limburgse werkgroep voor lichenologie

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/limburgse-werkgroep-voor-lichenologie>

Wil je geregeld up to date blijven omtrent onze werkgroep? Stuur dan een e-mail naar werkgroep.lichenologie@gmail.com zodat je onze nieuwsbrief kunt ontvangen!

Werkgroep Bryologie en Lichenologie (WBL)

De werkgroep heeft tot doel om de studie van de Bryologie en Lichenologie in Vlaanderen te bevorderen. Als voornaamste activiteit worden excursies in België en in het buitenland gehouden waarop de flora van de bryofyten (bladmossen, levermossen en hauwmossen) en van de lichenen (korstmossen) wordt geïnventariseerd en bestudeerd. Er worden ook determinatiedagen ingericht.

Meer info en nieuwtjes lees je op <https://www.mossenkorstmossen.be/>

<https://www.mossenkorstmossen.be/>

Verplicht vooraf aanmelden bij de excursieverantwoordelijke, er geldt een beperking tot 10 deelnemers.

Enkele records gebroken bij het bezoek aan de ruïnes van de Sint-Baafsabdij te Gent op 16 januari 2021

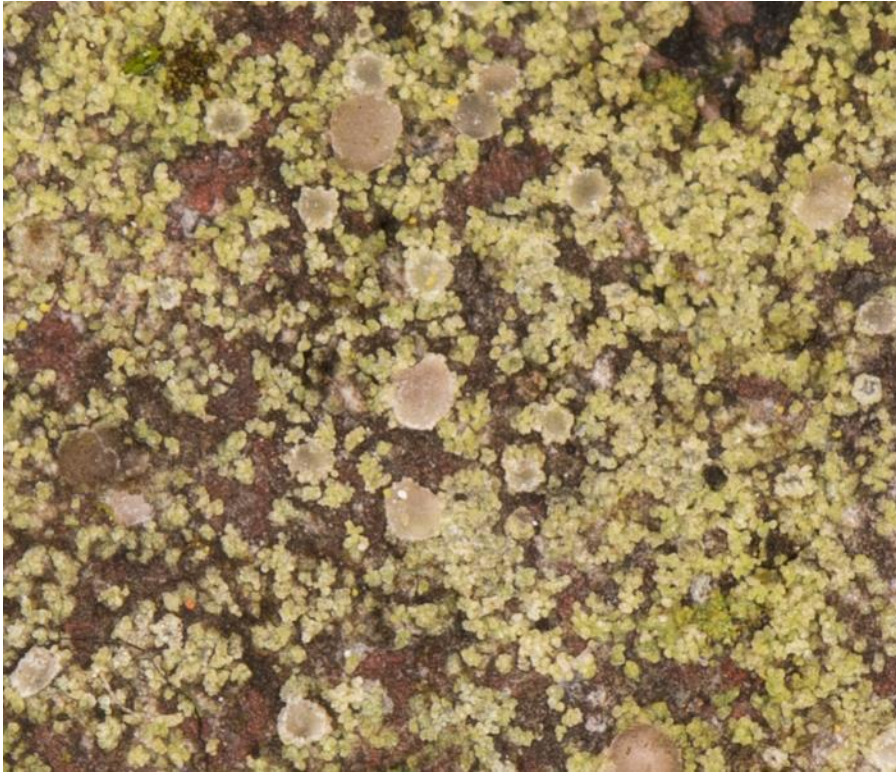
Dries Van den Broeck

De eerste excursie van de lichenologen in 2021 vond plaats in de ruïnes van de Sint-Baafsabdij te Gent op een ongewoon vroeg tijdstip van het jaar. En dat hebben we gevoeld. Het was bitter koud en in de namiddag begon het zelfs te sneeuwen. De excursie duurde maar drie uur, ongewoon kort dus. Ze vond plaats in een stedelijke omgeving wat vrij ongewoon is. Op een paar dikke, korstmosloze buxussen na waren geen bomen aanwezig. Er werden slechts een veertigtal soorten aangetroffen, een eerder laag aantal. Toch konden nog enkele bijzonderheden aangetroffen worden. Op verschillende plaatsen stond Groene poederkorst (*Botryolepraria lesdainii*) en op één plaats ook Kerkmosterdkorst (*Leproplaca chrysodeta*). Daarnaast was ook veel Zwel- of Geleimos aanwezig, vooral op de bakstenen muren. Een aantal exemplaren werden verzameld om microscopisch na te kijken alsook het effect van droging. Ook werd een opvallende donkergroene korst met talrijke, zwarte, niet volledig in het thallus verzonken peritheciën verzameld (Figuur 1) alsook een soredieuze soort met lichtbruine apotheciën, waarschijnlijk een soort knopjeskorst (*Bacidia/Bacidina*) (Figuur 2).

Met dank aan Annemie De Porre van 'Historische Huizen Gent' om ons binnen en buiten te laten op de site en Geert Heyneman van Stad Gent om de verschillende locaties van de site aan te wijzen. Met dank aan Daniel De Wit voor het nalezen van de tekst.

Figuur 1 – donkergroene korst met opvallende verzonken perithecieën, die nog niet op naam werd gebracht.

Figuur 2 – Een soort knoopjeskorst

Cursus: Mossen en korstmossen (Pelt)

De 'Cursus korstmossen en Mossen' gaat niet alleen over een bijzondere groep zwammen die vreedzaam samenleven met algen en korstmossen worden genoemd, maar ook over een groep primitieve planten die op dezelfde groeiplaatsen voorkomen en 'mossen' worden genoemd. Doel van deze cursus is dat je beide groepen leert onderscheiden en in beide groepen de meest voorkomende soorten leert herkennen.

Wanneer?

16/11/2021 van 19u30 tot 22u30

23/11/2021 van 19u30 tot 22u30

27/11/2021 van 09u30 tot 12u00

04/12/2021 van 09u30 tot 12u00

Afspraakplaats: Bezoekerscentrum Hageven, Tussenstraat 10, 3910 Pelt

Begeleider: Hans Vermeulen | Natuurpunt CVN

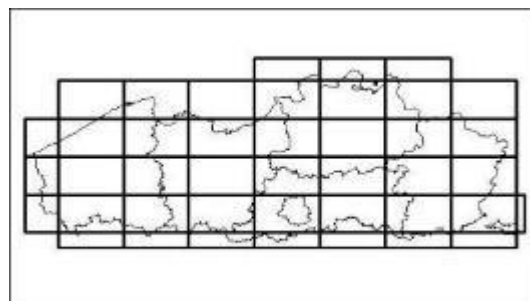
Organisatie: Plantenwerkgroep De Slobkousjes.

Prijs: 36 euro (leden), 40 euro (niet-leden)

Meer info: Evelyn Abeck, 011 802 677, bc.hageven@natuurpunt.be

<https://www.natuurpunt.be/agenda/cursus-mossen-en-korstmossen-pelt-44449>

PLANTEN

Plantenwerking Natuurpunt

In het Vlaamse land zijn tientallen plantenwerkgroepen actief binnen Natuurpunt.

Zij organiseren jaarlijks talrijke excursies voor beginners tot gevorderden.

Veel plantenwerkgroepen gaan op "streeptocht". "Strepen" is inventariseren op kilometerschaal (via het 'IFBL-raster') met behulp van een streeplijst. De gegevens van deze streeptochten kunnen gebruikt worden in het kader van atlasprojecten.

Daarnaast spitsen de meeste werkgroepen zich toe op de studie en inventarisatie van natuurgebieden. Een aantal werkgroepen doen zelfs aan vegetatiekunde door vegetatie-opnames te maken van percelen (met de schaal van Tansley) en/of van permanente proefvlakken (met de schaal van Braun-Blanquet).

Iedereen kan zich bij een werkgroep aansluiten om deel te nemen en bij te leren.

Plantenwerkgroepen

Floristisch Onderzoek voor Natuurbehoud

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/fon-plantenwerkgroep>

Nico.wysmantel@telenet.be

Nationale Werkgroep Botanie

André Van den Bergh

tel. 052/35.05.18

GSM 0472/68.83.35

<https://plantenwerkgroep.wordpress.com/>

lokale-plantenwerkgroepen/nationale-werkgroep-botanie/

andrevandenbergh@yahoo.com

NWB

Regionale plantenwerkgroepen

Plantenwerkgroep Duinviooltje

Plantenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen

Plantenwerkgroep Meetjesland

Plantenwerkgroep Vlaamse Ardennen plus

Plantenwerkgroep Allium-Denderstreek

Plantenwerkgroep Zuid-West-Brabant

Plantenwerkgroep Oost-Brabant

Plantenwerkgroep Thalictrum

Ecologische werkgroep Meanderland

Plantenwerkgroep Genk

Plantenwerkgroep Noord-Limburg *De slobkousjes*

Haspengauwse plantenwerkgroep

Plantenwerkgroep Voeren

Limburgse plantenwerkgroep

Lokale plantenwerkgroepen

Plantenwerkgroep Westland

Plantenwerkgroep Markvallei

Plantenwerkgroep Gent

Plantenwerkgroep Scheldeland

Plantenwerkgroep Naturelaar – 's Heerenbosch

Plantenwerkgroep Klein-Brabant

Plantenwerkgroep Wielewaal (regio Lier)

Plantenwerkgroep Holsbeek

Plantenwerkgroep Schiibeemden

Plantenwerkgroep FONAS

Plantenwerkgroep Ogentroost

Plantenwerkgroep Antwerpen Stad

NP Hasselt – Zonhoven SAP-clubje

Plantenwerkgroep Oude Spoorweg

Plantenwerkgroep Natuurpunt Lanaken

Plantenwerkgroep Haacht

Bramenwerkgroep Vlaamse Ardennen plus

Plantenwerkgroep Antwerpen Noord

Gelezen in Dumortiera

http://db.plantentuinmeise.be/DUMORTIERA/DUM_117/DUM_117/Dumortiera%20117%20book.pdf

Dumortiera 117 – 2021

R. Berten, T. Neyens, T. Willems en J. Vangronsveld onderzochten of er een verklaring was te vinden voor het verspreidingspatroon van Maretak buiten de Leemstreek en het Maasdistrict in Limburg (België). Er werd vooral aandacht geschonken aan de concentratie aan calcium (Ca) in de bodem en in bladeren van de Maretak en haar gastheerplanten. In de literatuur is dikwijls gesuggereerd dat de plant een voorkeur heeft voor kalkrijke bodems, maar dit blijkt niet altijd het geval te zijn. De Maretak komt ook voor in de Kempen, waar de bodem vaak kalkarm is. Uit de analyses blijkt dat overal waar Maretak gevonden wordt, de gastheer altijd voldoende hoge concentraties aan kalk bevat. Waarom de Maretak pas na het jaar 2000 buiten de streken met kalkrijke bodems werd waargenomen, blijft voorlopig onduidelijk. Een uitbreiding van het verspreidingsgebied van de Maretak werd ook vastgesteld in de provincies Vlaams-Brabant en Oost- en West-Vlaanderen.

In het eerste deel over nieuwe waarnemingen van collectievliders in het domein van Plantentuin Meise (België) geven A. Ronse en F. Verloove een overzicht van interessante vaatplanten waargenomen in het park sinds 2011. In deze bijdrage worden 23 nieuwe taxa voorgesteld, waarvan acht die nog niet eerder in België in het wild werden aangetroffen. De inburgeringsstatus van de waargenomen taxa varieert van efemer tot ingeburgerd en potentieel invasief. Van elk taxon wordt informatie gegeven over het herkomstgebied, hun al dan niet invasief karakter, hun aanwezigheid in de Plantentuin als gekweekte en ontsnapte soort, hun status in België en daarbuiten en waar relevant, notities over nauw verwante soorten. Enkele taxa zijn geïllustreerd met foto's.

F. Verloove en G. Heyneman schreven een artikel over enkele adventieve *Hydrocotyle*-soorten (Araliaceae) in België. Een sinds de jaren 1980 in gazons in de Zoo van Antwerpen ingeburgerde adventieve waternavel blijkt *Hydrocotyle sibthorpioides* te zijn en niet *H. novae-zelandiae*, zoals aanvankelijk werd aangenomen. Recent werd van deze soort een tweede Belgische groeiplaats ontdekt in Knokke. Enkele jaren geleden is in Bredene bovendien een populatie gevonden van *H. verticillata*, een agressieve, subtropische lookalike van de inheemse soort *H. vulgaris*. Diagnostische kenmerken van zowel *H. sibthorpioides* als *H. verticillata* worden kort besproken en afgebeeld. Een determinatiesleutel voor de in België gevonden soorten van het genus is toegevoegd.

Over het voorkomen van *Asplenium xalternifolium* subsp. *heufferi* (Aspleniaceae) in België wordt ons meer verteld door T. Gyselinck, E. Hulsmans, W. Tavernier en F. Verloove. In 2010 werd een exemplaar van *A. xalternifolium* subsp. *heufferi* gevonden in de Carrière de la Falize (Aywaille). Dit taxon ontstaat na hybridisatie van *A. trichomanes* subsp. *quadri-valens* (Steenbreekvaren) met *A. septentrionale* subsp. *septentrionale* (Noordse streepvaren). In dit artikel wordt een beschrijving gegeven van de fylogenie, morfologie, ecologie en verspreiding van zowel deze hybride als haar oudersoorten. Ondanks het ontbreken van dit taxon in de Standaardflora van België, is het waarschijnlijk niet nieuw voor de flora van België.

Een eerste vondst van de Chinese soort *Corydalis linstowiana* als onkruid in België wordt behandeld door F. Verloove en L. Devos. De soort heeft een vrij beperkte natuurlijke verspreiding en wordt wellicht zeer zelden als sierplant gekweekt, maar ze verwildert gemakkelijk dankzij haar 'explosieve' vruchten. Ze heeft zich hier en daar buiten China gevestigd en wordt vaak eerder beschouwd als een onkruid dan als een sierplant. In Brugge houdt al geruime tijd een ogenschijnlijk goed ingeburgerde populatie stand in een tuincentrum en in de onmiddellijke omgeving ervan.

Tot slot brengt I. Hoste een artikel over planten en hun namen, waarbij niet alleen de wetenschappelijke en de officiële Nederlandse namen aan bod komen, maar ook de volksnamen worden behandeld. Hij biedt een historisch overzicht van de evolutie van het gebruik van

Nederlandstalige plantennamen in de Belgische en Nederlandse Flora's, met bijzondere aandacht voor pogingen tot gelijkschakeling van de namen over de landsgrenzen heen.

Plantenwerkgroep Meetjesland

Jaarverslag 2020 door William White

Ik hoef het eigenlijk niet meer te zeggen. Corona gooide dit jaar flink wat roet in het eten, met als gevolg dat de eerste vier excursies uitgesteld of afgelast werden, waardoor we pas half juni terug de draad konden opnemen. Uiteindelijk zijn twee wandelingen niet door gegaan.

16/06/20 – C2.17.23 : Sint-Laureins (Sint-Margriete) : Draaiput : grasland met kreek

Doel was het inventariseren van twee graslandjes, het ene in beheer bij Natuurpunt sinds 2001. Het

andere vormt een echt eiland omringd door een paar armen van de Blokkreek en is sinds 2020 in beheer bij Natuurpunt. Dit perceel was al gemaaid waardoor we waarschijnlijk wel wat soorten gemist hebben. Hoe dan ook zijn er nog niet echt bijzondere soorten aan te treffen; de grootste soortenrijkdom vinden we vooralsnog in de slootranden en de wegberm vlakbij, die zo te zien nog sporen draagt van wegwerkzaamheden in een recent verleden. Zo is er de massale aanwezigheid van Zilverschoon, met hier en daar eenjarige zoals guichelheil en Slipbladige ooievaarsbek maar ook enkele ontsnapte groenbemesters.

Het ongemaaide grasland valt op door de dominantie van Zachte dravik, Kleine klaver en Gewoon reukgras vergezeld van Scherpe en Behaarde boterbloem, Kleine klaver, Madeliefje, Zachte ooievaarsbek, Smalle weeg-bree, Veldzuring, enz. ...

In het gemaaide grasland konden wij alleen nog Liggende klaver als nieuwigheid noteren.

Alexandrijnse klaver

De overgangszone naar de kreek wordt gedomineerd door Riet en het was uitkijken - soms met de verrekijker - naar andere oeverplanten: Gele lis, Bitterzoet, Watermunt, Echte valerian, Grote wederik, Poelruit, Gewone engelwortel, Heelblaadjes, Aalbes en Kardinaalsmuts.

Op de terugweg leverde de wegwand (incl. de sloot en akkerrand) aan de overkant van de weg nog volgende plantjes op: Veldlathyrus, Sint-janskruid, Grove varkenskers, Witte krodde, Steenraket (helaas geraakt door herbiciden), Kroontjeskruid en Gewone duivenkervel.

De vondsten van Alexandrijnse en Perzische klaver (de laatste n.a.v. een bezoekje begin juli) zijn ook nog het vermelden waard, deze akkerbouwgewassen (groenbemesters) worden immers maar zelden aangetroffen in de regio.

Met deze eerste excursie zetten we iets meer dan 125 taxa op de teller.

23/06/20 – D2.14.23 : Ruiselede (Kruiskerke): Gemeentebos: bos met plassen op heischrale bodem

Tien deelnemers op wat een heel interessante wandeling zou worden, in een grenshok waar we een stukje West-Vlaamse bodem verkenden.

Tussen Ruiselede, Aalter en Wingene liggen tal van interessante plekjes die qua natuurschoon nog een en ander te bieden hebben. Het bezochte hok wordt gedomineerd door het zgn. Gemeentebos, een bos dat vooral gekenmerkt wordt door naaldhoutbestanden waar ook al veel loofhout in staat. De ondergrond is er typisch zandig en schraal en er zijn ook nog enkele veelbelovende poelen en laagtes.

Nog net buiten het hok toonde Pierre ons een exemplaar Karwijselie, een erg zeldzame regionale soort die meer en meer in de verdrukking komt. Van de twee exemplaren die we uiteindelijk vonden (waarvan één in het hok) was de ene kort gemaaid en de andere kwijnende door het gebruik van herbiciden. (Pierre vertelde later dat de plant de herbicide-aanval toch overleefd heeft). Maar toch niet bepaald een rooskleurig toekomstperspectief.

Sterzegge

In het bos groeien de typische soorten voor de streek: Dubbelloof, Valse salie, Gaspeldoorn, Bosveldkers, Kruipganzerik, Struikheide, Kale jonker (op de vochtiger plekjes), Tengere rus, Veelbloemige veldbies (subsp. *congesta*), Pilzegge, Ijle zegge, Pijpenstrootje, ...

De eerste poel die we aandeden verraste ons met drijvend en/of duizendknoopfonteinkruid (het kenmerk waar we ons op richtten - overgang bladschijf / bladsteel - was voor interpretatie vatbaar), Vlottende bies en waterlelie (wild ?). Langs de oever overleven nog een paar Koningsvarens, wat Sterzegge en Hoge cyperzegge. De meeste van die soorten zijn echt niet courant in de regio.

De tweede poel - die eigenlijk een laagte is die ooit uitgegraven werd om als schaatsvijver dienst te doen - herbergde een schat aan bijzonderheden waaronder - weeral - Vlottende bies, Borstelbies, Drijvend of Duizendknoopfonteinkruid, Veldrus, Knolrus, Waternavel, Geelgroene zegge, Egelboterbloem, ...

De bijzonderste vondst hier was toch Veelstengelige waterbies, vertegenwoordigd door slechts enkele exemplaren.

De terugweg liep via de gewone weg, langs de bosrand en weilanden. Het vermelden waard hier zijn Maarts en Bleeksporig bosviooltje en Bosanemoon. In een akker troffen we Knolcyperus aan en toen het al aardig begon te deemsteren op deze lange dag troffen we aan een beekje (in een ultieme poging om nog Klimopwaterranonkel te spotten) nog Beekpunge en Zompvergeet-mij-nietje aan.

De goede opkomst en het enthousiasme van de deelnemers, het mooie weer en de lange avond droegen er toe bij dat we in dit boeiende hok meer dan 180 soorten konden registreren.

30/06/20 – C2.48.32 : Zomergem (Beke): Agrarisch landschap - 'Meetnet Algemene Planten'

Deze keer een 'banaal' hok in agrarisch landschap, gedomineerd door aardappelvelden, maïs en een grote vlasakker. Weliswaar loopt hier ook de Lieve door, een gekanaliseerde waterloop die qua water- en oeverbegroeiing teleurstellend saai is. De dominante plant is hier Liesgras met hier en daar eens een Gele lis, Grote waterweegbree en Riet. Het is duidelijk dat we hier in intensief beteeld landbouwgebied zitten.

De enige echt interessante akkervondst was Argentijns vingergras (*Digitaria aequiglumis*), die ten noorden van Gent - in het Meetjesland dus - al plaatselijk talrijk optreedt in maïsakkers. De aartjes van deze soort zijn in verhouding lang en smal en naar mijn gevoel ontspringen de aren minder vanuit één punt dan bij Bloedgiest het geval is.

Argentijns vingergras

De berm langs de Lieve was gemaaid, dus dat was een tegenvaller maar gelukkig was er nog een ander wegje waar wel wat te zien was : scherpe boterbloem, veldlathyrus, vogelwikke, rode klaver, wilde peen, margriet, grote vossenstaart, Zelfs een klein toefje Kamgras werd per toeval gespot doordat iemand een vraag over een andere plant vlakbij stelde. In de sloten o.a. Moeraswalstro, Gevleugeld hertshooi, Grote kattenstaart, Echte valeriaan en Zeegroene rus.

Verder vallen nog te vermelden : Knopig en Geoord helmkruid; een zeer mooie (Zwarte) nachtschade met gegolfd-getande bladrand, beantwoordend aan var. *atriplicifolia* maar best toch ook eens te bekijken wanneer de plant bessen zal dragen. En aan de voet van een rommelige aardehoop werd - niet onverwacht - nog Kleine majer aangetroffen.

Ondanks het banaal karakter konden we toch nog meer dan 140 taxa optekenen.

07/07/20 – C3.34.14: Zelzate : bosjes in de omgeving van het psychiatrisch centrum

Deze wandeling zou oorspronkelijk doorgaan op 2 juni maar met een beperkte groep habitués hebben we ze alsnog kunnen doen vijf weken later. Zelzate ligt in industriegebied aan het kanaal Gent-Terneuzen, er mocht dan ook gehoopt worden op het vinden van aangevoerde soorten die elders in het Meetjesland (vrijwel) ontbreken.

Naast heel wat gewone soorten in deze 'verboste' omgeving zijn - vooral langs en op de grazige paden - volgende inheemse soorten alvast het vermelden waard: Tijmreprijs, Mannetjesreprijs, Liggend

hertshooi, Valse salie, Rood guichelheil, Kleine leeuwenklauw, Klein vogelpootje, Echt duizendguldenkruid, Glad walstro en Gewone salomonszegel (deze laatste erg talrijk en opvallend robuust groeiend langs de rand van het naaldbos).

Ook mannetjes- en brede stekelvaren zijn plaatselijk goed vertegenwoordigd.

Andere interessante waarnemingen deden we langs de afsluiting van het staalbedrijf ArcelorMittal, waar er een vrij brede onbeboste zone is (niet toegankelijk). De planten die er groeien kunnen er enkele uren per dag profiteren van meer licht. Het is ook hier dat zich enkele aangevoerde soorten in redelijke aantallen hebben gevestigd, bvb. Postelein, Driëbloemnachtshade (de var. *ponticum*) en Witte amarant. Opvallende gasten waren voorts Koningskaars (waaronder een populatie met crèmewitte bloemen) en Zwarte toorts. Gezien beide soorten gemakkelijk kruisen hoefden we ook niet al te lang te zoeken naar de steriele bastaard *Verbascum xsemialbum*, die intermediair is tussen beide oudersoorten.

Driëbloemige nachtschade

En dan waren er nog volgende sporadische vondsten: Kromhals, Slangenkruid, Wouw en de tuinvlieders Bleek cypergras en een niet nader gedetermineerde *Phyllostachys* (qua kleur lijkend op *P. bissetii*) die aan een voorzichtige verovering begonnen is. In totaal vonden we iets meer dan 120 soorten.

Waarschijnlijk zal een groot deel van het bezochte terrein binnen niet al te afzienbare tijd ten prooi vallen aan de klauwen van projectontwikkelaars.

14/07/20 – C2.36.31 : Maldegem (Kleit) : Maldegemveld, noordelijk stuk (perceel 13)

Dit is de wandeling die we oorspronkelijk op 5 mei zouden gedaan hebben. Het perceel is een vrijwel gesloten stuk vochtig bos met één open stuk waarin zich een poel bevindt. Er door heen loopt een knuppelpad. Het bos valt eigenlijk wat tegen, bijzondere soorten vallen hier niet te melden, op wat vochtminnende na, zoals Dubbelloof, Wolfspoot, Kale jonker, Ijle en Hazen-zegge.

We hebben onze aandacht dan ook laten uitgaan naar een tweetal braamsoorten, één met felroze bloemen (niet nader op naam gebracht) en de relatief gemakkelijk herkenbare *Rosa nessensis* of Vroege roggebraam (stengels min of meer rechtopstaand, opvallend weinig bestekeld, reeds volledig uitgebloeid - deze soort kan als een pioniersoort beschouwd worden).

Het poeltje kon ons verrassen met Knolrus en Drijvend fonteinkruid maar op de droogvallende oever groeide vrijwel niets.

In een weiland vlakbij bevindt zich ook een poeltje (uitdrogend - de regen bracht niet zoveel soelaas) met daarin Getand vlotgras, Zwart tandzaad, Grote waterweegbree, Klein en Veelwortelig kroos en Gevleugeld sterrenkroos.

In de maïsakker aan de rand van het (kampeer)grasland wees Pierre ons op de verschillen tussen Kale gierst, Geelrode naalbaar en Glad vingergras in vegetatieve toestand. Ietwat verrassend was de aanwezigheid van Kleine majer i.p.v. de gebruikelijke amaranten in dit milieu. Een aardehoop waarop gespeeld wordt leverde nog brem met in zijn schaduw Liggend hertshooi op.

Op de terugweg (door een aanpalend hok) werden we gewezen op de subtiele maar duidelijke

Liggend hertshooi

verschillen tussen Grijs en Zwarte mosterd; er is niet veel fantasie voor nodig om in de vrucht van Grijs mosterd een fallus te zien, wat toe te schrijven is aan de ontwikkeling van een zaadje in de snavel, iets wat bij Zwarte mosterd ontbreekt.

In een ietwat schraler gedeelte van de wegberm, onder een eik, groeide tenslotte een mooie populatie wild lijkende Hemelsleutel.

De wegbermen van de Kleitkalsijde, tussen het dorpscentrum en de Harinkweg moeten ooit veel schraler geweest zijn, een mooi bewijs is de aanwezigheid van een kleine populatie Zilverhaver.

Deze wandeling leverde meer dan 130 soorten op waarvan een 110 in het beoogde hok.

11/08/20 – C2.52.33 : Evergem: pad langs de Nieuwe Kale ter hoogte van Overdam

Met een 5-tal personen trotseerden we de warmte. Het leek een banale wandeling te worden langs maïsackers en de Nieuwe Kale. Deze laatste had alvast een verrassing in petto, nl. een reusachtige populatie Pijlkruid dat zich over vele honderden meters uitstrekt.

Eerst hadden we het niet door, de bladschijven waren immers zo goed als allemaal verdwenen (opgegeten door watervogels??) waardoor alleen de bladstelen boven het water uitstaken. Wie pijlkruid een beetje kent weet dat zo'n gigantische populatie wel erg onwaarschijnlijk is, de soort heeft het zo al moeilijk genoeg om te overleven bij ons (trouwens ook in cultuur is dit geen evidente soort om te behouden).

(Op de identificatie van deze populatie pijlkruid is het wachten tot er eens bloeiwijzen verschijnen die niet ten prooi zullen vallen aan watervogels. Ook Filip Verloove, die de site daarna bezocht, tast nog in het duister maar het lijkt in elk geval noch inheemse *S. sagittifolia*, noch *S. latifolia* te zijn.)

De maïsflora bestond uit te verwachten grassen zoals Groene en Geelrode naalbaar en Harig vingergras. Van die laatste vonden we ook bleke en lange slappe planten waardoor we even dachten met Argentijns vingergras te maken te hebben. De kelkkafjes gaven evenwel uitsluitsel.

Geelrode naalbaar

Uit navraag (F. Verloove en I. Hoste) blijkt dat ook Harig vingergras een wel erg variabele soort is; men moet dus steeds goed uitkijken bij het op naam brengen van vingergrassen.

Enkele voormalige akkers werden een paar jaar geleden aangeplant met jonge boompjes. In de grazige vegetatie werd Dreps opgemerkt, wat wijst op inzaai. Toch wat vreemd dat geen andere typisch ingezaaide soorten werden waargenomen. Op een van de perceeltjes zijn zich ook enkele populaties Herfstalsem aan het ontwikkelen (bevestiging F. Verloove).

Overigens zijn er geen echt bijzondere soorten gevonden, een mix van akkeronkruiden en berm- en oeverplanten, al vonden wij Liggend hertshooi langs een pad midden van zwaar bemeste en besproeide akkers toch wel een beetje een ongewone vondst.

Aantal taxa: 130

18/08/20 – D2.18.33 : Landegem : langs de meanderende Oude Kale vlakbij het dorpscentrum

Geprangd tussen de hoofdstraat van Landegem en het kanaal vindt men een merkwaardige stukje natuur met als belangrijkste blikvanger de Oude Kale, terug meanderend na natuurherstel. Het terrein bestaat voorts uit ooit opgespoten zandgrond - dat ondertussen volledig begroeid is en opgaat in de omgeving - en restanten van de oorspronkelijke laag gelegen gronden langs de Kale, die geëvolueerd zijn tot een haast ondoordringbaar broekbos, gedomineerd door bramen en Oeverzegge.

Kaukasische vleugelnoot

De interessantste begroeiing vindt men in en langs het riviertje (hier nog eerder een beek), dat dank zij het heldere water nog wat waterplanten herbergt, waaronder Gekroesd fonteinkruid, Sterrenkroos (sp.), Smalle waterpest, Witte waterkers en Groot moerasscherm.

Voorts ook redelijk wat aantallen Watermunt, Moerasandoorn, Heelblaadjes en Watermuur.

Het terrein is ook rijk aan wilgen: zowat alle algemene soorten en enkele hybriden hebben we kunnen aankruisen.

Hazenpootje en in mindere mate Vlasbekje kunnen beschouwd worden als relictten van de oorspronkelijke flora van het opgespoten zand.

Bijzonder was de aanwezigheid van een anderhalve meter hoge zaailing van de Anna Paulowna-boom, in juveniele vorm herkenbaar aan zijn opvallend grote en donzig behaarde bladeren.

10 of 20 jaar geleden zou zo'n vondst nog haast ondenkbaar geweest zijn.

Ook Kaukasische vleugelnoot is er aan het verwilderen, evenals Robinia, die we al meer gewoon zijn in onze contreien. Deze avond werden er ongeveer 135 soorten opgetekend.

25/08/20 – C2.18.31 : Sint-Laureins (Bentille) : Zonnebos

De meest opvallende vondst in dit stukje bos, doorspekt met verruigde open plaatsen, was Liggende ganzenvoet.

Normaal gezien een vrij zeldzame exoot maar hier op sommige plekken vrij massaal aanwezig. Het vermoeden bestaat dat er wel eens een verband zou kunnen zijn met fazantenvoer. Voordat Natuurpunt dit bos in eigendom verwierf was hier immers een fazantenkwekerij gevestigd. Eigenaardig dan wel dat er geen andere bijzondere adventieven werden aangetroffen.

Liggende ganzevoet

Het gemengd bos bevat grotendeels banale soorten, van echte bosflora is hier nauwelijks nog sprake, al vonden we hier en daar wel Adelaarsvaren, Brede stekel-varen, Ijle zegge en een enkel exemplaren Rankende helmbloem. Het is een bos op zand met eik, berk, Grove den en ooit misschien wel beuk. De beheerders hopen op termijn soorten te vinden als Pilzegge, Valse salie, Hulst, kamperfoelie, veldbies e.d. Ook al niet evident in een bos met zo'n voorgeschiedenis.

Een poeltje herbergde een grote populatie Schedefonteinkruid maar dat was het dan ook, op dwergkroos na. De droogvallende oever viel tegen en we moesten ons tevreden stellen met enkele moerasdroogbloemen.

Ten slotte kunnen we nog melding maken van *Carex agastachys* (voorlopig één exemplaar), de look alike van hangende zegge, tenminste als we mogen afgaan op het bruin gekleurde tongetje, dat hier toch opviel.

Deze laatste wandeling leverde net iets meer dan 100 soorten op.

Excursiekalender 2021

Drie excursies staan in het teken van de nieuwe inventarisatieronde van het Leen (in het kader van het 50-jarig bestaan van dit domein). Ze zijn bewust gespreid over het seizoen en betreffen hoofdzakelijk recent verworven percelen.

Alle wandelingen gaan door op dinsdagavonden (**verzamelen om 19.15 u op de plaats van afspraak**).

Meer info: william.white@telenet.be

Dinsdag 20 april C2.47.24 Het Leen - grondgebied Zomergem

Zuidkant, bijgenaamd De Zaan, met bijzondere aandacht voor percelen 22 - 24

Afspraak: Oostwinkelbrug (aan ballons Madou)

Dinsdag 4 mei C2.37.24 en / of C2.37.42 Eeklo

Omgeving Lange Moeiakker, te beginnen met de terreinen achter RVT Avondzegen

Afspraak: Parking achteraan Avondzegen (te bereiken via de Moeie)

Dinsdag 18 mei C2.18.33 Sint-Laureins

Wegbermfloora in landbouwgebied (Gochelaarstraat - Krielweg)

Afspraak: Kerk van Bentille

Dinsdag 1 juni C2.24.21 Maldegem-Donk

Wegbermen en bosje met schrale flora-elementen (omgeving Scheewege - Doornstraat)

Afspraak: Kerk van Donk

Dinsdag 15 juni C2.48.11 Het Leen - grondgebied Waarschoot

Zuidkant met o.a. perceel 18

Afspraak: Parking van het provinciaal domein (Het Leen)

Dinsdag 22 juni C2.46.31 Ursel

Vliegveld (schrале bermen)

Afspraak: Ingang langs Drongengoedweg

Dinsdag 29 juni C2.54.24 Aalter-Knesselare

Excursie in het kader van 'Meetnet Algemene. Planten' (incl. stukje kanaal- en spoorwegberm)

Afspraak: Brug over Kanaal Gent - Brugge op de baan van Knesselare naar Maria-Aalter (Knesselaarsestraat / Hoekestraat)

Dinsdag 6 juli D2.25.21 Poeke

Poekebeek en natte weilanden (grenshok)

Afspraak: Ruiselede: brug over Poekebeek in de Mortelwalstraat vlakbij de Grensstraat

Dinsdag 17 augustus C2.47.22 Het Leen - grondgebied Zomergem

Zuidkant met percelen 19 – 21

Afspraak: Oostwinkelbrug (aan ballons Madou)

Dinsdag 24 augustus C3.23.31 Assenede

Wegbermfiora in landbouwgebied (omgeving Fonteinestraat)

Afspraak: Kerk van Assenede

Meetnet Grote bremraap in het Meetjesland in 2020

Sinds 2015 wordt de populatie Grote bremraap opgevolgd in Het Meetjesland. Met de Plantenwerkgroep hebben we de voorbije jaren de historische vindplaatsen van deze soort bezocht en een deel terug gevonden, maar op een aantal plaatsen was de soort verdwenen.

Er werden ook nieuwe vindplaatsen van de soort ontdekt.

Dit onderzoek past in het kader van het Meetnet prioritaire soorten dat Natuurpunt samen met INBO uitvoert in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen van Europa.

Volgende historische plaatsen waren bekend:

- Tuin in de Oostveldstraat in Eeklo, in 2020 tot 48 exemplaren geteld
- Bermen van het Kanaal Gent-Brugge in Aalter-Brug (aan de overzet): in 2020 populatie nog steeds aanwezig (aantal niet geteld)
- Populatie in Maldegem langsheen de Staatsbaan: in 2020 tot 158 exemplaren geteld
- Berm aan de Markette-bossen in Bellem: in 2020 populatie verdwenen, bremstruik waar de soort stond afgestorven. In de buurt zijn er jonge bremstruiken te vinden.

Sinds te start van het project hebben we nog de volgende vindplaatsen onderzocht:

- Maldegemveld: in 2020 slechts twee exemplaren, brem was tijdens de beheerswerken van het gebied volledig afgemaaid
- Berm van fietspad op oude spoorweg te Eeklo: soort verdwenen in 2020, bremstruik afgestorven, in de buurt nog brem te vinden
- Berm in Eeklo langsheen spoorweg Eeklo-Gent: soort verdwenen in 2020, bremstruik afgestorven. In de buurt nog jonge bremstruiken te vinden
- Vliegveld Ursel – tussen beide startbanen: in 2020 tot 20 exemplaren geteld door boswachter
- Vliegveld Ursel – berm toegangsweg (voor het eerst gevonden in 2019): in 2020 door boswachter geen exemplaren gevonden

Nieuwe vindplaatsen in 2020

- Vindplaats in Ertvelde-Rieme: tot 3 exemplaren

Plantenwerkgroep Gent

Excursiekalender 2021

De vrijwilligers van de plantenwerkgroep hebben 12 activiteiten op zich genomen voor 2021. Dit zijn plantenstreeptochten in het zomerhalfjaar wanneer de planten bloeien.

De plantenstreeptochten starten om 19u00 stipt (uitzonderlijk op 1 juli om 14u00) en eindigen bij het invallen van de duisternis.

Laarzen en een lange broek zijn vaak nuttig. Een loepje en een flora kunnen handig zijn.

Iedereen welkom! Gelieve de coronamaatregelen te respecteren.

Meer info: Willy Desmettre willydesmettre@skynet.be

Dinsdag 20 april Omgeving Natuurpuntbosje Rijvissche Zwijnaarde

Afspraak: 19u00 Rijvisschestraat 46 (parkeren in de berm), 9052 Zwijnaarde

Donderdag 6 mei Planteninventarisatie Boshoeek - Lemberge

Afspraak: 19u00 NOVO Industriepark 15, 9820 Lemberge

Dinsdag 11 mei Planteninventarisatie Driesbeekvallei Bottelare

Afspraak: 19u00 Parking Sint-Annakerk, Lindestraat, 9820 Bottelare

Donderdag 20 mei Parkbos Portaal Grand Noble

Afspraak: 19u00 Parking Portaal Grand Noble (naast Aldi) Kortrijksesteenweg 1171, 9051 Sint-Denijs-Westrem

Donderdag 3 juni Omgeving Plantentuin Gent

Afspraak: 19u00 Ingang Plantentuin, Hoek Karel Lodewijk Ledeganckstraat 35, 9000 Gent

Dinsdag 15 juni Omgeving Bijgaardepark - Sint-Amandsberg (meetnet algemene plantensoorten 2021)

Afspraak: 19u00 Omgeving Bijgaardepark - Sint-Amandsberg, Jan Delvinlaan 90, 9000 Gent

Donderdag 1 juli Zonneberg Zelzate (meetnet algemene plantensoorten 2021)

Afspraak: 14u00 Fabriek Energiek, A. de Clercqlaan 9, 9060 Zelzate

Dinsdag 6 juli Omgeving Bijlokesite Gent (meetnet algemene plantensoorten 2021)

Afspraak: 19u00 Omgeving Bijlokesite Gent, Bijlokehof 39, 9000 Gent

Donderdag 15 juli Vroonstalledries en omgeving sporthal Wondelgem

Afspraak: 19u00 Parking kerkhof, t.h.v. Vroonstalledries 15, 9032 Wondelgem

Donderdag 29 juli Sint-Denijs-Westrem - Omgeving Flanders Expo

Afspraak: 19u00 Sint-Denijs-Westrem - Omgeving Flanders Expo: Drie Koningenstraat (einde straat - voor afrit E40), 9051 Sint-Denijs-Westrem

Donderdag 5 augustus Heusden - Zandberg

Afspraak: 19u00 Heusden – Zandberg: Melkwegel 66, 9070 Heusden

Plantenwerkgroep Allium - Denderstreek

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-allium>

Excursiekalender 2021

A Vertrekplaats: op zondag om 8.30u en op woensdag om 18.30u

Parking Stedelijk Kerkhof Leo De Bethunelaan Aalst.

B Dagtocht afspraak 9:30u Landries 1, 9420 Erpe-Mere. Gids: Paul Van den Bremt

Zondag 11 april Erpe-Mere-Bambrugge-Burst / Heetsvelde E3-16-21

Afspraak: 8u30 A

Zaterdag 24 april Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Gotegem molen E3-16-24

Afspraak: 9u30 B

Zondag 2 mei Erpe-Mere / Blauwbos E3-16-22

Afspraak: 8u30 A

Woensdag 12 mei E3-16-42 Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Molenbeek E3-16-42

Afspraak: 18u30 A

Woensdag 26 mei Haaltert-Heldergem / Heldergem E3-16-44

Afspraak: 18u30 A

Woensdag 2 juni Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Aaigem dries E3-16-41

Afspraak: 18u30 A

Woensdag 14 juli Erpe-Mere-Bambrugge-Burst / Heetsvelde E3-16-21

Afspraak: 18u30 A

Woensdag 28 juli Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Gotegem molen E3-16-24

Afspraak: 18u30 A

Woensdag 4 augustus Erpe-Mere / Blauwbos

Afspraak: 18u30 A

Zondag 22 augustus Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Molenbeek E3-16-42

Afspraak: 8u30 A

Zondag 5 september Haaltert-Heldergem / Heldergem E3-16-44

Afspraak: 8u30 A

Zondag 19 september Erpe-Mere-Aaigem - Haaltert / Aaigem dries

Afspraak: 8u30 A

Plantenwerkgroep Zuidwest-Brabant

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-zuidwest-brabant>

Om de anti-corona-maatregelen te respecteren beperken we het aantal deelnemers aan de excursies tot het maximum, op dat moment, toegestaan aantal personen. Indien u wenst deel te nemen aan een excursie dient u daarom vooraf in te schrijven; dit kan door vooraf een mededeling te doen aan :

- Louis Bert, email: louis.bert@telenet.be tel:02/356.60.61
- Chris De Caluwé, email: decaluwe.chris4@gmail.com tel: 02/361.60.54

Dan delen wij u de afspraakplaats mee.

Zaterdag 3 april: 14u Oude leemgroeve Veugeleer (Halle – Essenbeek) f4-13-42

Maandag 5 april: 14u Schrale graslandpercelen nabij het Maasdalbos (Halle – Essenbeek)
f4-14-31 en f4-13-42

Zaterdag 10 april: N(ationale W(erkgroep) B(otanie) Marche-les-Dames

Zondag 11 april: 9u Gele anemonen in Natuur.gebied de Weikes (Dworp) km: f4-14-21

Zaterdag 17 april: 14u Bosje aan de Bronweg (Buizingen-Dworp, Wouwingen-vallei) (Bronbos grenzend aan scoutsdomein La Fresnaye) km: f4-14-12

Zondag 25 april: 9u Zoniënwoud (Middenhut) (Sint-Genesius-Rode) km: e4-56-12 of e4-56-14

Zaterdag 1 mei: 14u Voorjaarsbloeiërs in het Rondensospark (Alseberg) km: e4-55-32

Zondag 9 mei: 10u Paddenbroek (Gooik, festiviteiten n.a.v. 20 jaar Natuurpunt) gegidste wandeling voor ruim publiek (om 14u gaat er een insectenwandeling door) km: e4-41-32

Vrijdag 14 mei: 18u30 Ter Pede, vochtige graslanden in de Pedevallei (Sint-Anna-Pede)
km: e4-33-14

Zaterdag 22 mei: 14u Vallei van de Zevenbronnenbeek (Dworp) km: f4-15-11 en f4-15-13

Vrijdag 4 juni: 18u30 Vallei van de Steenputbeek (Halle – Essenbeek – Hallerbos) km: f4-14-32

zon.13juni: 9u Duling (Dworp) – vegetatieopnames of opstellen van een volledige streeplijst
km: f4-14-24 en f4-14-42

Zaterdag 19 juni: 9u: Zenneweide – Lembeek km: f4-13-32

Zondag 27 juni: 9u Begraafplaats van Anderlecht km: e4-34-34

Vrijdag 2 juli: 18u30 Vallei van de Molenbeek in Gaasbeek km: e4-42-21

Zondag 11 juli: 9u Sint-Kwintens-Lennik: Begraafplaats en vallei van de Diepenbroekbeek
km: e4-42-11

Zaterdag 17 juli: 9u Sint-Martens-Lennik: Begraafplaats en omgeving km: e4-32-43

Zaterdag 24 juli: 9u Vallei van de Molenbeek tussen Sint-Laureins-Berchem en Oudenaken
km: e4-43-31

Zondag 1 augustus: 9u Heide op de Rilroheide (Dworp) km: f4-15-13

Vrijdag 6 augustus: 18u30 heide in het Hallerbos (Halle) km: f4-14-41

Zaterdag 21 augustus: 9u heide op de Eikenheide (Alseberg) km: e4-55-33 en e4-55-34

Zondag 29 augustus: 9u Heide in het Maasdalbos (Halle – Essenbeek) km: f4-13-42

Zaterdag 4 september: 14u Heide op Kesterheide (Kester) km: e4-41-34

Zaterdag 18 september: 14u Palokenbroek (Grens Halle (Breedhout) – Pepingen)
km: e4-52-24

Zaterdag 2 oktober: 14u Warande – Essenbeek (Halle) km: f4-14-13

Zaterdag 16 oktober: 14u Vallei van de Beringenbeek (Pepingen) (ongeïventariseerd km-hok)
km: e4-52-11

Plantenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen

Meer info: Piet Missiaen 056205177 piet.missiaen@pandora.be
<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-zuid-west-vlaanderen>

Zaterdag 24 april het Koekske Bavikhove

Afspraak: 14u30 ingang Koekske; einde Oudstrijderslaan , 8531 Bavikhove

Zondag 2 mei Daguitstap naar het parc régional Scarpe-Escaut (Noord-Frankrijk)

Afspraak: 8u00 parking Rietput, 8501 Bissegem – kostendelend vervoer

Zaterdag 29 mei Planteninventarisatie van de Vlasakker Kortrijk

Afspraak: 14u30 KULAK gebouw A, Etienne Sabbelaan , 8500 Kortrijk

Zondag 6 juni Kruiden en hun geneeskracht in de Gavers i.s.m. Natuurpunt Gaverstreke

Afspraak: 14u30 Parking Zuid, Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke

Zaterdag 19 juni Planteninventarisatie van het Spoorwegdomein Ingelmunster

Afspraak: 14u30 Stationsplein 12, 8770 Ingelmunster

Vrijdag 2 juli Planten weide Bergkapel Lendeledede (en eventueel het Patrijzenbos)

Afspraak: 14u30 hoek Kuurnestraat-Nieuwstraat, 8520 Lendeledede

Zaterdag 17 juli Fietstocht langs de Schelde en de oude Scheldearmen

Afspraak: 14u30 Sint-Martinuskerk, Kerkstraat 1, 8580 Avelgem

Zaterdag 21 augustus Planten de weide en de ruigte in 't Schrijverke Marke

Afspraak: 14u30 parkeerplaats, Kokuitplein, 8510 Marke

Zaterdag 4 september Op zoek naar berrplanten in de westelijke Keibeekvallei

Afspraak: 14u30 NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, 8500 Kortrijk

Zondag 19 september Vegetatie in het gebied tussen dorpskern en dorpsrand Marke

Afspraak: 14u30 Markeplaats, 8510 Marke

Vrijdag 19 november Geneeskrachtige kruiden en medicinale planten

Afspraak: 19u30 polyvalente zaal boven apotheek Dubois, Izegemsestraat 131, 8501 Heule

Plantenstudiefgroep Scousele – Waasland

Een laagdrempelige studiegroep die open staat voor ieder met interesse in planten.

Meer info: Nine Van Hoyweghen, 0473 72 66 15, nine.vanhoyweghen@gmail.com

Eén maal per maand:

* bespreken we de meegebrachte planten gewapend met loep, flora, binoculair en de gezamenlijke kennis

* of is er een powerpointvoordracht voorbereid, waar we dan dieper op ingaan

* of gaan we samen op stap om een gebiedje te inventariseren

Afspraak: 14u Natuurhuis, Kapelstraat 170, 9140 Steendorp.

Woensdag 14 april

Woensdag 12 mei

Woensdag 9 juni

Woensdag 8 september

Woensdag 10 november

Woensdag 8 december

Plantenwerkgroep Holsbeek

Wens je opgenomen te worden in de mailing, contacteer dan Dirk Hennebel via plantenwerkgroep_holsbeek@telenet.be of ga eens kijken naar de blog:

<http://plantenwerkgroep.blogspot.be/>

Meer info: Dirk Hennebel 0476/54 28 95

Kalender 2021

Donderdag 1 april Dunbergbroek

Afspraak: 18u30 Brug over de Winge, Molenbaan Wezemaal/Holsbeek

Inschrijven verplicht via " plantenwerkgroep_holsbeek@telenet.be "

Donderdag 22 april Walenbos

Donderdag 6 mei Aardgat Tienen

Donderdag 20 mei Zwartebos

Donderdag 27 mei Ter Bronnen Lentelaan Kampenhout

Donderdag 10 juni Tienbunder

Donderdag 24 juni Kloosterbos

Donderdag 9 september Wijngaardberg

Donderdag 23 september Walenbos

Donderdag 7 oktober Houwaartseberg

Limburgse Plantenwerkgroep

Excursiekalender 2021

Als gevolg van de coronacrisis heeft er geen overleg plaatsgevonden om een officiële excursiekalender van de LPW vast te leggen voor 2021.

Om diverse redenen hebben meerdere LPW-ers besloten om de maandagavond-excursies te beperken tot één excursie per maand. Alle excursies zijn natuurlijk afhankelijk van de maatregelen, die getroffen worden in functie van de Corona-crisis.

Op de vastgelegde maandagen vertrekken we om 18u30

De andere maandagen, van mei tot en met augustus, gaan we in de namiddag starten om 13u30.

Meer info: Bert Berten, bertberten007@gmail.com, 06.03.2021

Voor de uitstappen op **maandagavond** ligt het volgende vast:

- *26 april Nietelbroeken (Hasselt, Diepenbeek);
- *10 mei oevers Albertkanaal (omgeving Hoefaert, Eigenbilzen);
- *7 juni Herkwinning (Kolmont, Moeraskartelblad);
- *5 juli mijnteril Heusden-Zolder;
- *9 augustus Maasvallei De Wissen, Negenoord, Kerkeweerd;
- *6 september drooggevallen vijver Midden-Limburg;

De excursies op **maandagnamiddag** vinden plaats in onderling overleg;

Voorbeelden zijn

- *Zwarte gaten : hokken, die nog 'nooit' bezocht werden;
- *gebied, dat een van ons beter wil leren kennen;
- *gebieden, waar iemand speciale planten weet staan;
- *zones waar problemen geweest zijn, zoals de Groene Delle;
- *gebieden die verder afliggen: Wonck, Voeren, Buitengoor Mol, Kelmis;
- *akkerreservaten in Nederlands Limburg, enz.

Plantenwerkgroep Noord Limburg – De Slobkousjes

Excursiekalender 2021

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-de-slobkousjes-noord-limburg>

Best voor vertrek de laatste aankondiging in het slobkousnieuws raadplegen voor eventuele wijzigingen!!!

Wij gaan steeds op excursie op woensdagavond afspraak 18u30

Woensdag 14 april Kerkeweerd en Negenoord

Afspraak: P10 De Wissen-Negenoord, 3650 Dilsen-Stokkem Gids: Luc Berger

Woensdag 21 april Erpekommerbenden Ellikom

Afspraak: 18u30 Buurthuis, weg naar Ellikom 243, Meeuwen Gids: Freddy Janssens

Woensdag 28 april De Warande weteringperceel

Afspraak: Venlokaal: de eilandjes nummer 1 (kant Orchideeënlaan) Hamont-Achel

Gids: Pat Schuurmans

Woensdag 5 mei Plateaux

Afspraak: Parkeerplaats de Plateaux, Barrier Bergeyk

Gids: Jacques van Kessel

Woensdag 12 mei Patersgronden de kluis De Achelse Kluis

Afspraak: De Kluis 1, 3930 Hamont-Achel

Gids: Luc Berger

Woensdag 19 mei Thier de Lanaye orchideeën

Afspraak: Parking fort Eben-Emael

Gids: Isabelle Carette

Woensdag 26 mei Wetering Lille

Afspraak: Kruising Militaire dijk Middenweg Hamont

Gids: Luc Berger

Woensdag 2 juni De Zig

Afspraak: Makkestraat 6 Kinrooi

Gids: Guido Knoops

Woensdag 9 juni Kanaaldijk Lommel

Afspraak: Parking De Lossing, Lossingsweg 21, 3920 Lommel

Gids: Jan Leroy

Woensdag 16 juni Perceel Watergroep

Afspraak: Zandstraat Pelt

Gids: Jan Leroy

Woensdag 23 juni De Most

Afspraak: Pelterweg/de Most Balen

Gids: Manu Vermeulen

Woensdag 30 juni Bergerven

Afspraak: Parking aan kapel van de weerstand Brugstraat Dilsen-Stokkem (300m west van kanaal)

Gids: Robin Rotsaert

Woensdag 7 juli Berm Peer Gijzenstraat Kiezel

Afspraak: Kleine Brogel (tegenover spotterscorner)

Gids: Ine Reynders

Woensdag 14 juli De Veewey

Afspraak: Café 't Lochterhuys, Eindhovensebaan 9, 3941 Hechtel-Eksel

Gids: Theo Geuns

Woensdag 21 juli Smeetshof/Wijfelterbroek

Afspraak: Parking Smeetshof Smeetshofweg 1 Bocholt (kruispunt met Weerterweg)

Gids: Annemie Nouters

Woensdag 28 juli De Maat Mol-Rauw

Afspraak: Het Jagershof Waterstraat 43 Mol

Gids: Jef Sas

Woensdag 04 augustus Riebosserheide

Afspraak: Kruispunt Blekerheide / In de Putten Lommel

Gids: Jan Leroy

Woensdag 11 augustus De Hompensche Molen

Afspraak: Molendijk 6 Stevensweert

Gids: Dick Groenendijk

Woensdag 18 augustus Kleinmolen

Afspraak: Waterzuiveringsstation Eikelbosstraat Eksel.

Gids: Henri Leynen

Woensdag 25 augustus Achterste Hostie zandkuil

Afspraak: Kettingbrugweg 34 Kaulille

Gids: Luc Berger

Haspengouwse plantenwerkgroep

Deelname aan de inventarisaties is gratis. Iedereen met interesse in planten is meer dan welkom. De wandelingen duren ca. 3 uur maar er wordt slechts een korte afstand afgelegd. Laarzen zijn soms aan te raden. Voor eventuele vragen kan u terecht op HPW@live.be of bij **Bieke Geukens (0486/766010)**. Als u ons uw mailadres bezorgt, krijgt u de verslagen van de inventarisaties toegestuurd en houden we u op de hoogte van onze activiteiten en eventuele kalenderwijzigingen.

Excursiekalender 2021

Zaterdag 17 april e62514 Kortenbos

Afspraak: 14u00 Basiliek KortenbosBasiliekstraat 7, Sint-Truiden

Zaterdag 24 april e61434 Noorden Schelfheide

Afspraak: 14u00 Lievenshof, Klein Tegelijstraat 85, Nieuwerkerken

Zaterdag 8 mei e64431 Bruine Onze Lieve-Vrouw

Afspraak: 14u00 Parking Brouwerij Kerkom,Naamsesteenweg 469, Sint-Truiden

Zaterdag 22 mei e62711 Bulsstraat Wellen

Afspraak: 14u00 Parking Sporthal De AlkKoutermanstraat, Alken

Zaterdag 29 mei e63614 Oetersloven

Afspraak: 14u00 Kapel Van OeterslovenOeterslovenstraat 2, Wellen

Zaterdag 12 juni e63732 Klooster Colen

Afspraak: 14u00 Klooster ColenColenstraat z/n, Borgloon

Zaterdag 26 juni e63422 Stort Melveren

Afspraak: 14u00 Kruispunt Hasseltsestw&Schoolstraat, Sint-Truiden

Zaterdag 17 juli e64542 Groot-Gelmen

Afspraak: 14u00 Parking Chateau de la MotteMettekovenstraat 4, Sint-Truiden

Zaterdag 31 juli e64424 Aalst

Afspraak: 14u00 Parking Taverne WinstonLuikersteenweg 325, Sint-Truiden

Zaterdag 14 augustus f61412 Klein-Jeuk

Afspraak: 14u00 Kapel Klein-Jeuk Klein-Jeukstraat 26, Gingelom

Zaterdag 28 augustus d65442 Monnikshof

Afspraak: 14.00 Kerk WijerGrotestraat 211, Wijer

Plantenwerkgroep Genk

<https://www.facebook.com/pwgenk/>

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-genk>

LET OP: controleer voor vertrek steeds of de activiteit al dan niet is afgelast vanwege de op dat moment geldende coronamaatregelen! Dit kan je doen door te surfen naar

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-genk>. Indien de activiteit werd afgelast verschijnt er 'AFGELAST' in titel van de activiteit binnen de agenda hierboven

De afspraaklocatie staat mee opgenomen in de agenda-items zodat je er eenvoudig naar kan navigeren met jouw Google Maps-app. **Problemen? Laat iets weten aan thomas.gyselinck@gmail.com.**

Zondag 4 april Hasselt Het Sas D6-57-12

Afspraak: 9u30 Parking Onze-Lieve-Vrouw van Banneuxkerk, Hazelarenlaan, 3500 Hasselt (<http://tiny.cc/ylrsiz>)

Zondag 18 april Spurk E7-11-24

Afspraak: 9u30 Kruispunt Kuilenweg en Munsterbeekweg, 3740 Bilzen (<http://tiny.cc/9xrsiz>)

Zondag 25 april As-Noord D7-33-12

Afspraak: 9:30 Parkeerplaats gemeentehuis As, Dorpsstraat 2, 3665 As (<http://tiny.cc/m9rsiz>)

Zondag 2 mei Steenakkerstraat D7-51-13

Afspraak: 9:30 Kruispunt Lentestraat en Sint-Barbarastraat, 3590 Diepenbeek (<http://tiny.cc/ocssiz>)

Zondag 9 mei Gellik west E7-13-32

Afspraak: 9:30 Kruispunt Hoefaertweg en Kanaaldijkstraat, 3740 Bilzen (<http://tiny.cc/zrssiz>)

Zondag 16 mei Opglabbeek Bosbeekvallei D7-23-23 Kruispunt

Afspraak: 9u30 Ouwerteweg en Bampsstraat, 3660 Opglabbeek (<http://tiny.cc/khs6tz>)

Zondag 23 mei Genk Limburghal D7-41-23

Afspraak: 9u30 Parking Limburghal t.h.v. rondpunt op kruispunt tussen Jaarbeurslaan en Gildelaan, 3600 Genk (<http://tiny.cc/x5q6tz>)

Zondag 30 mei Terril Beringen Mijn

Afspraak: 9u30 Kruispunt tussen de Randstraat en de Laan op Vurten, 3581 Beringen (<http://tiny.cc/zgs6tz>).

Zondag 6 juni Genk-centrum Molenbloek D7-42-13

Afspraak: 9u30 Parking naast Molenvijverpark op parrallelweg van de Europalaan onder de fietsbrug (=draaibrug), 3600 Genk (<http://tiny.cc/phs6tz>)

Zondag 13 juni Vallei van de Kikbeek Oost

Afspraak: 9:30 Ingang parking Duivelsbergcircuit, Weg naar Zutendaal, 3630 Maasmechelenl. (<http://tiny.cc/ros6tz>)

Zondag 20 juni Genk-Langerlo D7-41-44

Afspraak: 9u30 Kruispunt Hooiweg en Lousbeekstraat, 3600 Genk (<http://tiny.cc/4is6tz>)

Zondag 27 juni Dilsen-As Grindgroeve D7-33- 24

Afspraak: 9u30 Parkeerplaat station As, 3668 As (<http://tiny.cc/ais6tz>)

Zondag 4 juli Waterschei Bosrandstraat D7- 32-13

9:30 – 13:30 Parking voetbalstadion Turkse Rangers Genk (navigeer via Google Maps!), 3600 Genk (<http://tiny.cc/his6tz>)

Zondag 11 juli Zonhoven D6-36-44

9:30 – 13:30 Parking Uitkijktoren de Wijers (navigeer via Google Maps!), Bolderdal, 3520 Zonhoven (<http://tiny.cc/sis6tz>)

Zondag 29 augustus Maasexcursie Boyen D7-26- 14

Afspraak: 9:30 Parking op de Maasdijk, Boyen, 3650 Dilsen-Stokkem (<http://tiny.cc/lis6tz>)

Zondag 5 september Schoonbeek D7-51-43

Afspraak: 9u30 Kruispunt Slingerweg en Henry-Fordlaan, 3600 Genk (<http://tiny.cc/rjs6tz>)

Zondag 12 september Ziepebeek-Oost D7-54-23

Afspraak: 9u30 Parking Psychiatrisch zorgcentrum Rekem, Daalbroekstraat 106, 3621 Lanaken (<http://tiny.cc/xjs6tz>). Neem laarzen me!

Zondag 19 september Genk-Zuid Industrie D7-51-14

Afspraak: 9u30 Zuid-oostelijk van de brug Genk-Diepenbeek op het kruispunt van de Henry Fordlaan (=doodlopende zij-arm) en de Kanaalweg. Navigeer naar dit punt met de bijgevoegde Google Maps-link! (<http://tiny.cc/aks6tz>)

Zondag 26 september Klein Hengelhoef D6-38-24

Afspraak: 9:30 Kleine parking aan de Parking Wagemanskeel, grens Genk-Zonhoven (Oostzijde de Teut); zie bijgevoegde Google Maps-link! (<http://tiny.cc/cms6tz>)

Zondag 3 oktober Genk-Bret D7-42-12

Afspraak: 9:30 – 13:30 Reinpadstraat 170, 3600 Genk (<http://tiny.cc/ons6tz>)

Zondag 10 oktober Opglabbeek IndustriegebiedTurfven D7-22-21

Afspraak: 9:30 Nijverheidslaan 1558, 3660 Opglabbeek (<http://tiny.cc/vns6tz>)

Zondag 17 oktober Bilzen Centrum E7-22-11

Afspraak: 9u30 Parking treinstation Bilzen, 3740 Bilzen (<http://tiny.cc/xns6tz>)

Zondag 24 oktober Hasselt Centrum Noord D6- 57-11

Afspraak: 9u30 Parking Kapermolen, Elfde-liniestraat 21, 3500 Hasselt (<http://tiny.cc/zns6tz>)

Zondag 7 november Maasmechelen-Centrum D7- 45-12

Afspraak: 9u30 Zandige parkeerplek met paal in het midden tegenover Reinboomstraat 20, 3630 Maasmechelen (<http://tiny.cc/bos6tz>)

Plantenwerkgroep Hasselt-Zonhoven – Sap-clubje

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurstudiewerkgroep-hasselt-zonhoven>

Contactpersoon: Katrien Hendrickx Katrien.hendrickx@limburg.be 0473 80 62 55

Woensdag 28 april Oud Engels park Abdij van Herkenrode

Het “verboden aards paradijs”, ca. 8,5 ha groot park met veel oude bomen en struiken, alsook interessante voorjaarsbloeiers

Afspraak: 18u30 Parking abdij: Herkenrodeabdij 4, Hasselt

Gidsen: Eddy Pagnaer en Jacques Cochez

Woensdag 5 mei Mombeekvallei

Waardevol hooiland, een mooie lange wandeling langs ruigten, struwelen, houtkanten, bloemrijke hooilanden en beekbegeleidende bosjes

Afspraak: 18u30 Parking elektriciteitscabine: hoek Muntelbeekstraat-Sasput, Hasselt Gids: Alida Vanholst

Woensdag 12 mei Zwarte beek – Zelem

Botanische pareltjes langs de Zwarte beek in Zelem, van blauwgrasland tot gemengd bos met heide, ook interessant voor vogelliefhebbers

Afspraak: 18u30 KFC Eendracht Zelem: Broekstraat, Halen Gids: Katrien Hendrickx

Woensdag 19 mei Bomenwandeling Hasselt

Stadswandeling met aandacht voor bomen en ander groen.

Afspraak: 18u30 Ingang bibliotheek: Badderijstraat - Martelarenlaan 17, Hasselt

Gidsen: Myriam Timmermans, Annelies Dupont en Jacques Cochez

Woensdag 26 mei Kasteeltje Rijsbeek

Oud park in privé bezit met monumentale bomen en een goed ontwikkelde kruidlaag, op zoek naar restanten van bosflora (eenbes, gevlekt longkruid, veelbloemige salomonszegel,...) en orchideeën

Afspraak: 18u30 Wijerstraat 138, Spalbeek Gids: Mieke Vanlangenaeker

Woensdag 2 juni Rode vijvers met orchideeën

Vochtige hooilanden met gevlekte orchis en moerasviooltje

Afspraak: 18u30 Parking Kapel Altijd Durende Bijstand: Goorstraat 100, Hassel

Gids: Chris Onckelinx

Woensdag 9 juni Omgeving Kloosterbeek

Natte, (niet beheerde) natuur, meanderende beek, bos, spoorwegberm, mooie wandeling

Afspraak: 18u30 Einde Kloosterbeekstraat, Hassel

Gidsen: Myriam Timmermans en Jacques Cochez

Woensdag 16 juni De Watersnip

De Vallei van de Zwarte Beek, bovenstreams: wandeling en inventarisatie langs veenmoeras en hooilanden met (water)vogels

Afspraak: 18u30 Parking Bezoekerscentrum: Grauwe Steenstraat 7, Koersel

Gids: Chris Onckelinx

Woensdag 23 juni De Waterloozen

Vochtige graslanden en kleine vijvers: Kruiwilg, Blauwe knoop en Elzenzegge

Afspraak: 18u30 Ingang kerkhof: Vrunstraat 68, Bolderberg Gids: Chris Onckelinx

Woensdag 30 juni Gerhagen, wandeling samen met de Werkgroep Ecologie Tessenderlo

Domeinbos Gerhagen is samen met de Merodebossen een van de grootste aaneengesloten bossencomplexen van Vlaanderen. Het gevarieerde bos met open heidelandschappen is een van de eerste stiltegebieden met kwaliteitslabel in Vlaanderen.

Afspraak: 18u30 Bosmuseum Gerhagen: Zavelberg 10, Tessenderlo Gids: Marc Meert

Woensdag 7 juli Oud kerkhof Hasselt en omgeving (stadsflora)

Beschermde parkbegraafplaats uit de 19de eeuw, omgeven door een interessante flora

Afspraak: 18u30 Ingangspoort Oud Kerkhof: Kempische Steenweg 96-100, Hasselt

Gidsen: Jacques Cochez en Eddy Pagnaer

Woensdag 14 juli ANB-natuurreservaat terril Beringen

Mooi uitzicht en "specialekes" als Franse silene, veldparelmoervlinde

Afspraak: 18u30 Ingang B-mine: Koolmijnlaan 201 Beringen

Gidsen: Katrien Hendrickx en Luc Vanoppen

Woensdag 21 juli Tommelen - uitbreidingsgebied

Natte graslanden met Europese natuur potenties: een nieuw gebied van onze afdeling voor o.a. de kamsalamander

Afspraak: 18u30 St-Kristoffelkerk: Veldstraat, Runkst Gidsen: Mieke Philips en Joris Keunen

Woensdag 28 juli De Teut

We onderzoeken de recent in ere herstelde vijvers op de Teut. Vorig jaar zijn er al topsoorten waargenomen zoals pilvaren en oeverkruid. Vinden we nog nieuwe soorten?

Afspraak: 18u30 Parking 2 natuurgebied De Teut: Donderslagseweg 32, Zonhoven; kruising met Teutseweg

Gids: Sam Bielen

Woensdag 4 augustus Prinsbeemden

Wandeling en planteninventarisatie langs een van de zeldzame plaatsen waar de Demer zijn oorspronkelijke meanders min of meer behouden heeft, een groene oase net buiten de uitdeinende stadsrand
Afspraak: 18u30 Parking aan de Prinsenhofweg langsheen de Overdemerstraat te Kuringen
Gidsen: Mieke Philips, Eddy Pagnaer en Jacques Cochez

Woensdag 11 augustus Herkenrodebossen

Historisch landschap op de grens tussen Haspengouw en Kempen van bossen en landbouwgronden met hooilandjes, hagen, houtkanten, knotbomen, grachtjes en poelen
Afspraak: 18u30 Parking Duivenlokaal De Pijl: Ten Hove 12a, Hasselt
Gidsen: Eddy Pagnaer en Jacques Cochez

Woensdag 18 augustus Kolberg, Doodsgeleeg

Reservaat van agentschap Natuur en Bos. Vijver 'Het Doodsgeleeg' bevat zeldzame planten zoals Drijvende waterweegbree
Afspraak: 18u30 Parking Kapel Altijd Durende Bijstand: Goorstraat 100, Hasselt Gids: Chris Onckelinx

Woensdag 25 augustus Domein Kiewit en Paalvennestraat

Afsluitingswandeling en borrel
Afspraak: 18u30 Parking Domein Kiewit: Putvennestraat 108, Hasselt
Gids: Bert Carremans, Marthe en Katrien

FONAS – Floristische werkgroep voor Natuurbehoud Antwerpen Stad

Excursiekalender 2021

Meer info: Joris De Rycke derycke.joris@gmail.com

Vrijdag 2 april Voorjaarsinventarisatie in de Wolvenberg

Afspraak: 16u30 ingang Posthofbrug Binnensingel aan container, 2600 Antwerpen-Berchem

Zaterdag 24 april Sint-Anneke strand en omgeving

Afspraak: 13u30 Museum Steen, Steenplein aan de Waterbus, 2000 Antwerpen

Zaterdag 8 mei Plantenexcursie FONAS - Spoor Oost

Afspraak: 13u30 Buurtspoorweglei - oude goederenkranen, 2140 Borgerhout

Vrijdag 21 mei Plantenexcursie FONAS - Pioniers op de nieuw aangelegde kaaien'

Cockerillkaai t.h.v. MuHKA, Cockerillkaai, 2000 Antwerpen

Plantenwerkgroep Ogentroost

Wie graag aansluit bij onze plantenwerkgroep stuurt best een e-mail naar jan.cortens@pandora.be of neemt telefonisch contact via tel. 0491 59 44 03.

Activiteiten 2021

Zaterdag 3 april Uitstap naar het Merkske met als thema voorjaarsbloei

Afspraak: 9u00 De Klapekster, Kolonie 41, Wortel

Zaterdag 22 mei Uitstap naar Kijkverdriet met orchideeën als doelgroep

Afspraak: 14u00 Boshuis Jachtweg 27, Ravels

Zondag 11 juli Uitstap naar de Liereman

Afspraak: 14u00 Bezoekerscentrum De Liereman, Oud-Turnhout

Zaterdag 7 augustus Uitstap naar Winkelsbroek in verband met zomerbloei.

Afspraak: 9u00 Onze-Lieve-Vrouwekerk, Glazeniersstraat 1, Zevendonk-Turnhout

Zondag 12 september Gewestbossen Ravels met herfstflora en paddenstoelen.

Afspraak: 14u00 Boshuis Jachtweg 27, Ravels

Plantenwerkgroep Naturelaar

<https://www.natuurpunt.be/afdelingen/plantenwerkgroep-naturelaar>

Zaterdag 8 mei Planteninventarisatie Vlassenbroek.

Afspraak: 9u30 café 't Eiland, Mechelsestwg. 217 Baasrode. Percelen tussen Schelde en Vlassenbroekbrug.
info + inschrijven: vanderheyden.miek@skynet.be

Zaterdag 12 juni Bezoek aan het wilgenarboretum in Lebbeke.

Afspraak: 10u00 Fochelstraat te Lebbeke, ingang baantje naast huisnr.42. wandeling is max. 2km.
Bij uitzonderlijke regenval de dagen vooraf kan de wandeling niet doorgaan.
Info + inschrijven: pol.meert@telenet.be

Nieuwsbrief Paddenstoelen

Paddenstoelenwerking Natuurpunt

Momenteel zijn er in Vlaanderen 13 paddenstoelenwerkgroepen van Natuurpunt actief.

Zij organiseren talloze excursies waarbij aandacht besteed wordt aan educatie en inventarisatie van gebieden. Deze waarnemingen worden systematisch ingevoerd als puntwaarneming of gebiedswaarneming op www.waarnemingen.be Meer gevorderde werkgroepen geven hun waarnemingen door aan FUNBEL, de databank van de Koninklijke Vlaamse Mycologen Vereniging (KVMV), op kwartierhokniveau (1 km x 1 km). Deze verspreidingsgegevens kunnen gebruikt worden om een beter inzicht te krijgen in de diversiteit, verspreiding en achteruitgang van paddenstoelen in Vlaanderen. Natuurpunt werkt zoveel mogelijk samen met KVMV voor verschillende projecten: verspreidingsonderzoek in Vlaanderen, brandplekpaddenstoelenproject, atlas Vlaams-Brabant, Prioritaire soorten in Antwerpen en Vlaams-Brabant, ...

Bij Natuurpunt worden beginnende paddenstoelenliefhebbers opgeleid om daarna verder te specialiseren onder begeleiding van de specialisten van KVMV. Bij KVMV kan je onder andere microscopie cursussen volgen en infoavonden bijwonen. Meer info vind je op www.kvmv.be

Coördinatie Natuurpunt Studie – Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Roosmarijn Steeman 015/ 29 72 22 en Wim Veraghtert
Roosmarijn.steeman@natuurpunt.be Wim.Veraghtert@natuurpunt.be

Natuurpunt Educatie – Graatakker 11, 2300 Turnhout

Hans Vermeulen
tel. 014 47 29 53
Hans.Vermeulen@natuurpunt.be

Website (algemeen):

<http://www.natuurpunt.be/paddenstoelen-herkennen>

Paddenstoelen.flits

Dé maandelijkse digitale nieuwsbrief over paddenstoelen. Vol nieuws over nieuwe publicaties, projecten, excursies en interessante vondsten.

Schrijf je in via www.natuurpunt.be

Ook jij kan iets bijdragen aan de Nieuwsbrief Paddenstoelen

Paddenstoelenwerkgroepen

De Takruitertjes Regio Waas & Dender
Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland
Paddenstoelenwerkgroep VI. Ardennen Plus
Paddenstoelenwerkgroep Zwamvlok - Denderstreek
Planten- & zwammenwerkgroep Natuurpunt Schijnvallei
Paddenstoelenwerkgroep Zemst
Paddenstoelenwerkgroep Landen
Zwammenwerkgroep Zuidwest-Brabant
Paddenstoelenwerkgroep Mandelstreke
Paddenstoelenwerkgroep Westhoek
Paddenstoelenwerkgroep ZW-Vlaanderen Mycologia
Brugse Mycologische Werkgroep (BMW)
Paddenstoelenwerkgroep Natuurpunt De Bron
Paddenstoelenwerkgroep Landschap De Liereman

Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland

Het Paddenstoelenjaar 2020

Chris Bruggeman – Lia Van Landschoot – Germain De Wispelaere

2020 is een jaar dat nog lang in ons geheugen zal gegrift blijven. Niets was nog zoals voorheen. Hetgeen begin van het jaar nog als een griepje werd omschreven in China veroverde stilaan als een pandemie de gehele wereld: het Corona-virus.

Ook voor onze werkgroep begon het jaar nog normaal en gingen we vanaf eind januari op stap op zoek naar paddenstoelen en dit tot half maart. Maar alles kantelde toen de lockdown in België inging, er slechts essentiële verplaatsingen toegelaten werden en er zeker niet in groep mocht samen gekomen worden. Bovendien werden bepaalde bosgebieden afgesloten voor het publiek, zoals dit het geval was met Het Leen in Oost-Vlaanderen en Bulskampveld in West-Vlaanderen.

De versoepelingen vanaf begin zomer lieten ons toe om weer in groep op stap te gaan. Eind juli was het zover en ook de eerste paddenstoelen waren op het appél.

Maar de droge warme zomer gooide roet in het eten want de week nadien liep het paddenstoelenaanbod drastisch terug. We dienden te wachten tot de eerste regens eind september vooraleer we terug op stap konden. Echter weer niet voor lang, want half oktober stak de tweede Coronagolf op en was het niet meer verantwoord om samen op stap te gaan.

Vanaf dan trok een aantal onder ons individueel op tocht, of soms in groepjes van maximum vier personen, en met in acht name van de nodige veiligheidsmaatregelen (o.a. dragen van een mondkapje).

Zo konden we toch nog genieten van onze hobby. Wekelijks werd een lijst doorgestuurd door Lia van onze individuele waarnemingen, zodat iedereen toch op de hoogte bleef van wat er hier en daar nog te zien was.

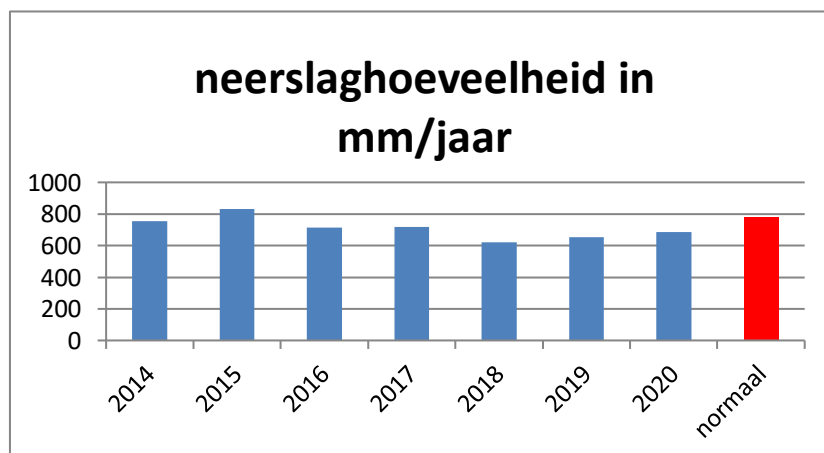
Dit had het voordeel dat er meer gebieden per week bezocht werden dan onze gebruikelijke wekelijkse uitstap op woensdag. Tevens werden kleinere bosgebieden bezocht, die in groep moeilijker toegankelijk waren of waar we geen volledige namiddag in groep konden verblijven en die dus nooit werden bezocht in het verleden.

Dit jaar zijn er maar 13 groepswandelingen doorgedaan, normaal zijn dat er iets meer dan 30.

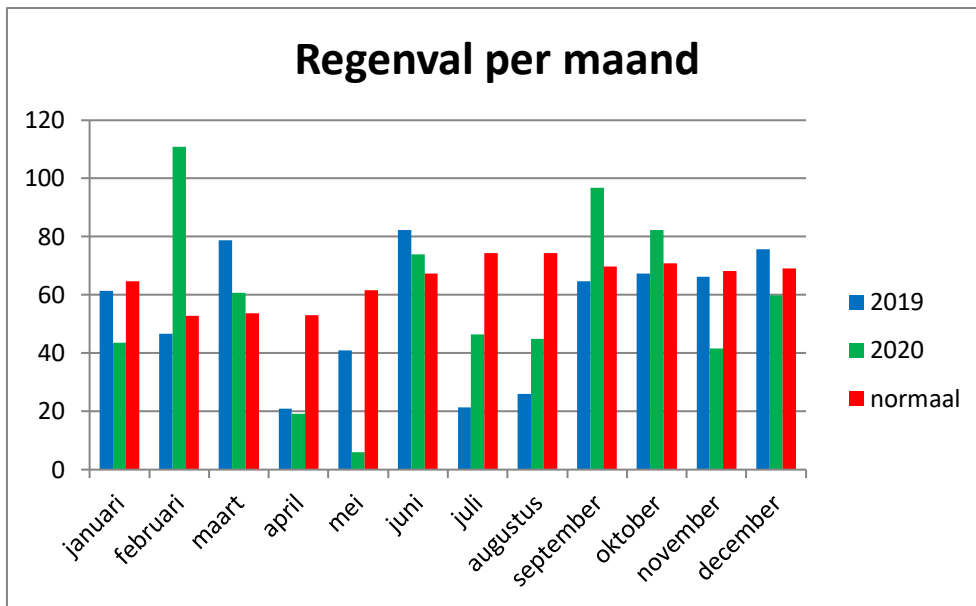
Weersoverzicht 2020

2020 was terug een droog jaar. Niettemin bleek het najaar vanaf de tweede helft van oktober een uitstekend paddenstoelenjaar. We hadden slechts 30 mm neerslag meer dan in 2019.

Het voorjaar was zelfs natter dan normaal, maar dit was voornamelijk te wijten aan een kletsnatte februari. Vooral de maanden april en mei waren zeer droog, waardoor er quasi geen voorjaarspaddenstoelen te zien waren. Juni kende een normale neerslag-hoeveelheid, maar juli en augustus waren terug zeer droog. De maanden september en oktober waren natter dan normaal, met dien verstande dat de regen in september er slechts kwam op het einde van de maand.

2014	758
2015	835
2016	716
2017	729
2018	622
2019	652
2020	686
normaal	780

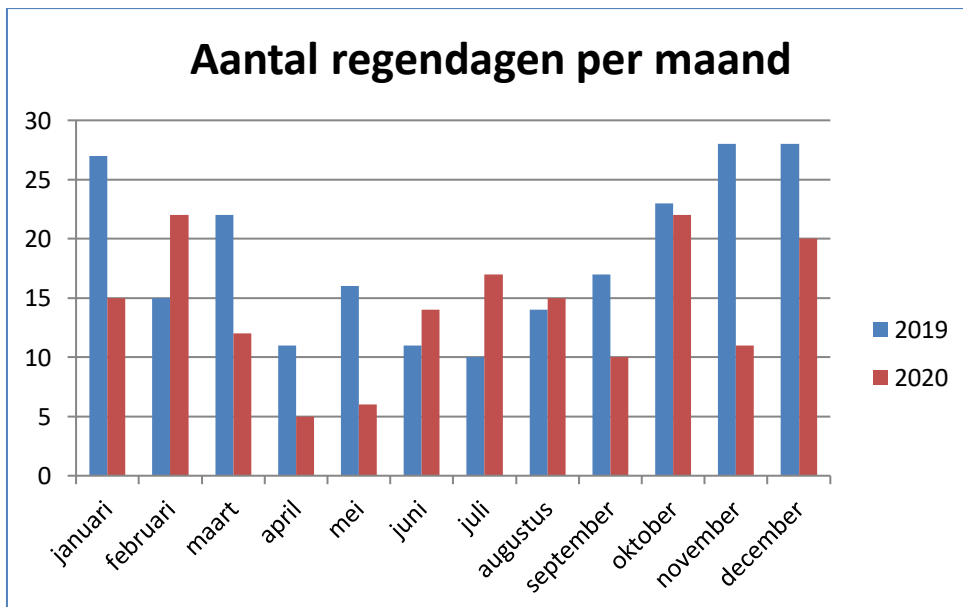

Zoals vorig jaar reeds aangehaald zeggen de maandtotalen ook niet alles. Ook het aantal dagen regen is belangrijk, evenals de spreiding.

Vanaf eind september tot eind oktober hadden we praktisch alle dagen wat regen, zij het in kleinere hoeveelheden. Maar dit was voldoende om onze paddenstoelen volop tot ontwikkeling te laten komen, zodat we toch nog een mooi seizoen hadden, met vele soorten.

Van sommige soorten waren de aantallen wel laag en kwamen ze laat in het seizoen tevoorschijn, en dit vooral de mycorrhiza-soorten.

Het aantal regendagen en het aantal droge dagen per maand is weergegeven in onderstaande grafieken. De gegevens van 2019 zijn afkomstig van Lembeke. In 2020 zijn de gegevens echter van Ukkel. In Ukkel viel er iets meer regen dan in Lembeke (732 mm t.o.v. 686).

Onze uitstappen

In het voorjaar vonden volgende uitstappen plaats:

Datum	gebied	Soorten-aantal
22 januari	Het Leen	68
29 januari	Drongengoed	87
5 februari	Bulskampveld - Heideveld Bornebeek	105
12 februari	Landegem – Oude Kale	58
19 februari	Het Leen	79
26 februari	Drongengoed - Koningsbos	57
4 maart	Bellebargie	66
11 maart	Hooggoed Aalter	84

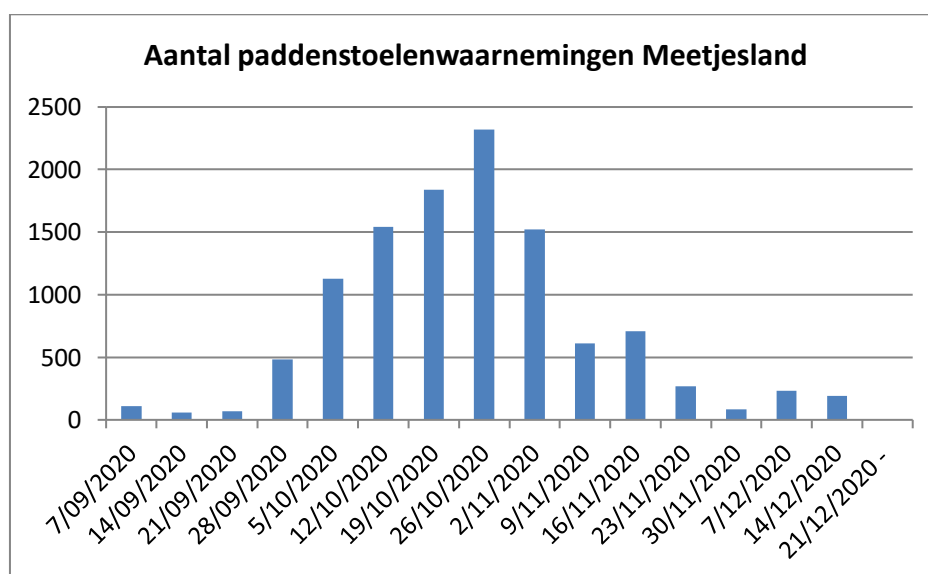
In de zomer en het najaar hadden we de volgende uitstappen:

Datum	gebied	Soorten-aantal
22 juli	Het Leen	58
30 september	Drongengoed	61
7 oktober	Bellebargie	98
14 oktober	Hooggoed Aalter	120
18 november	Vliegveld Ursel	66

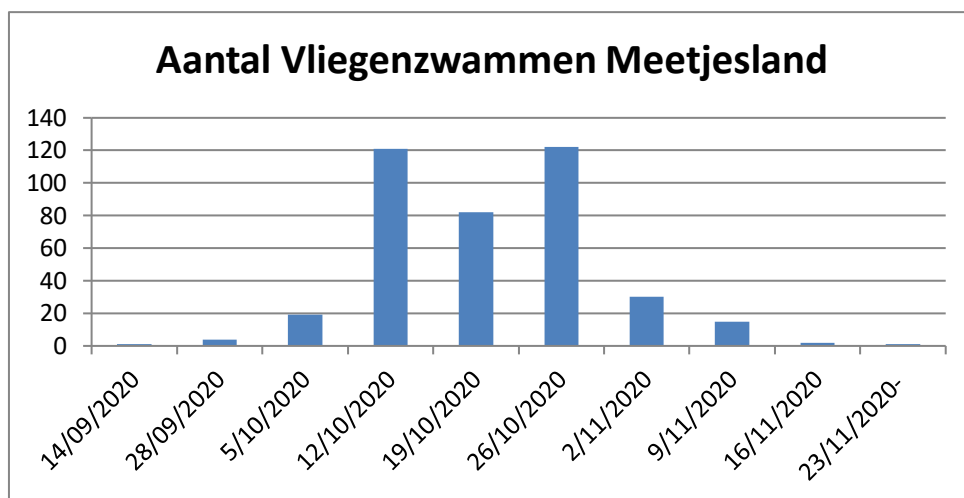
De uitstap naar het Vliegveld was in zeer beperkt gezelschap (3 werkgroepleden + boswachter).

Aantal gevonden soorten

Het merendeel van de paddenstoelwaarnemingen in 2020 situeert zich in de tweede helft van oktober, wanneer de weersomstandigheden ideaal waren voor het ontwikkelen van vruchtlichamen. In onderstaande grafiek het aantal paddenstoelen die gemeld zijn per week in het Meetjesland op de site waarnemingen.be.

Als we er een bekende soort uitlichten, met name de Vliegenschwam, zien we toch dat de soort later op het seizoen verschijnt dan normaal. Het toppunt was eind oktober.

In 2020 werden in totaal 688 soorten waargenomen, waarbij er 34 soorten als nieuw voor onze werkgroep gecatalogeerd staan. Ter vergelijking: in 2019 werden er in totaal 564 soorten waar opgetekend.

De verschillende gebieden, samen met het aantal waargenomen soorten, staan vermeld in bijgevoegde tabel. Het is wel zo dat ons werkgebied iets ruimer is dan het Meetjesland, daar we ook de aangrenzende West-Vlaamse bosgebieden bezoeken.

Het Leen	354
Drongengoed	298
Hooggoed	254
Lembeekse bossen	228
Scheutbos	202
Rijckeveld	199
Bellebargie	182
Keigat	155
Maldegemveld	134
Heideveld/bornebeek	130
Bulskampveld	114
Vorte Bossen	100
Vaanders	95
Vinderhoutse bossen	93
Vagevuurbossen	91
Kampveld	88
Ganzeveld	87
Poekepark	80
Reesinge	78
Miseriebocht	75

Sanapolis Sijsele	72
Gevaerts	67
Ganzekleit	60
Koningsbos	60
Landegem	58
Galgenhof Eeklo	52
Zonnebos	46
Kattenbos	44
Zandhoogte Maldegem	43
Holseinde	42
Torrebos	39
Waaibosje-Eeklo	36
Bosjes AZ Alma	35
Vromboutput Eeklo	34
St Jansbos Eeklo	33
Ver Assebroek	32
Kanaaloever Knesselare	32
Bossen Oosteeklo	31
Domein Menas	16
Bruwaan	15

Van de 688 soorten behoren er 554 soorten tot de basidiomyceten (steeltjeszwammen), 112 soorten tot de ascomyceten (zakjeszwammen) en 22 soorten tot de Myxomycota (slijmzwammen).

Alle soorten kunnen ingedeeld in een functionele groep, dit wil zeggen aan welk substraat hun levenswijze verbonden is. De verdeling van de gevonden soorten over de functionele groepen is als volgt:

	aantal soorten	%	%	%
Jaar	2020	2020	2019	2018
Sh – saprofyten op hout	276	40	42	44
St – bodembewonende saprofyten	143	21	24	17
Em - ectomyccorhizavormers	113	16	15	20
Pn - necrotrofe parasieten	42	6	6	4
Pb – biotrofe parasieten	49	7	6	6
Sk – saprofyten op kruiden	47	7	5	8
Am – associatie met mossen	9	1	1	1
Sc – mestbewonende saprofyten	7	1	1	0

Bespreking van enkele bijzondere soorten

Citroensnedemycena

Een zeer zeldzame soort. Valt op door zijn felgele kleur in het strooisel en door de fel geel gekleurde lamelsnede. Gevonden in een bosje in het Galgenhof in Eeklo.

Blauwwordend kaalkopje

Is een soort die hallucinogene stoffen bevat en te vinden is op houtsnippers. Kenmerkend is dat de soort bij aanraking blauw verkleurd. Dit jaar gevonden in het Galgenhof, Bulskampveld en op de terreinen van Sanapolis in Sijsele.

Biezenmycena

Een kleine mycena, die steeds enig zoekwerk vraagt. Te vinden in pollen Pitrus op afgestorven stengels. Dit jaar gevonden in Holseinde (Sleidinge) en in het Drongengoed.

Adonismycena

Nieuw voor onze werkgroep. Opvallend van kleur, maar wegens zijn formaat niet zo vlug te vinden. Blijkbaar dit jaar in Vlaanderen in redelijke aantallen te vinden.

Voor het eerst gevonden in het Zonnebos in Bentille, en later ook gevonden in het Maldegemveld en het Hooggoed.

Enkele bijzondere vondsten in Het Leen

Somber trechertje (*Omphalina obscurata*) is een nieuwe soort voor Het Leen. Deze groeit op zandige bodem tussen het mos, veelal in schrale graslanden. Was te vinden op overgang van de rand van de vijver aan de kijkhut en het grasland. Door het kleine formaat en de kleur die sterk gelijkend is aan de kleur van de bodem is het geen opvallende soort. Maar in het mos kan je ze wel sneller detecteren.

Grote trechterzwam (*Clitocybe geotropa*) Is niet nieuw voor het gebied. In tegenstelling met de voorgaande soort een zeer opvallende verschijning. Stond vroeger gecatalogeerd als zeldzaam, maar is tegenwoordig vrij algemeen. In 2020 op drie plaatsen gevonden in Het Leen. Deze opvallende soort kan zeer groot worden, met een hoeddiameter tot 25cm. De hoed is viltig en duidelijk verdiept als een trechter, met een ingerolde rand. Deze soort is meestal langsheen bosranden te vinden in iets grazige vegetatie en heeft duidelijk zeer aflopende plaatjes.

Geringde vaalhoed (*Hebeloma radicosum*) Vaalhoeden zijn moeilijk tot op de soort te determineren, maar deze soort vormt een uitzondering, doordat de steel een duidelijke ring vertoont. Meestal is de hoed iets slijmerig, maar op de foto zijn het waterdruppels, daar de foto in zeer vochtige omstandigheden is genomen. Kenmerkend voor de soort is dat deze ook een penwortel heeft, waardoor hij veelal in verbinding staat met muizengangen. Naast de ring is ook de geur zeer kenmerkend. Deze paddenstoel heeft de geur van marsepein. Staat geboekstaafd als vrij algemeen, maar in onze regio slechts uitzonderlijk te vinden (voor mij slechts de tweede vondst ooit). Was reeds opgenomen in de inventaris.

Schelpkaalkopje (*Deconica philipsii*, voorheen *Psilocybe phillipsii* op de Funbel-site) Deze soort staat gecatalogeerd als vrij algemeen, maar het aantal waarnemingen in Vlaanderen is eerder beperkt. Dit is voornamelijk te wijten aan de zeer specifieke vindplaats van deze soort, met name midden in graspollen op afgestorven grasstengels. Enkel via gericht zoeken is dit paddenstoeltje te vinden. Als voornaamste

gastheer wordt witbol opgegeven, maar er zijn ook vele vindplaatsen in pollens van biezen (Pitrus), zoals het geval was in Het Leen. Deze soort was reeds opgenomen in de inventaris. Op het eerste zicht lijkt het op een oorzwammetje, maar er is duidelijk een steeltje waarneembaar.

Nieuwe paddenstoel voor Vlaanderen in Lembeekse bossen

Op 6 januari 2021 ontdekten leden van de Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland een nieuwe paddenstoel voor Vlaanderen in de Lembeekse bossen (Oost-Vlaanderen). *Xylaria cinerea* werd in 2011 beschreven uit Zuid-Frankrijk en Spanje, de soort werd ook al waargenomen in Nederland en Groot-Brittannië.

Ook in de winter zijn er speciale paddenstoelen te vinden, zo ondervonden Wietse Jongsma en Ruud Lie. Op 6 januari 2021 fotografeerden zij een zwam uit het geslacht *Xylaria* (houtknotszwam, geweizwam) die ze bij thuiskomst niet als de bij ons bekende geweizwam of houtknotszwam konden klasseren.

De Nederlandse leden van de Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland, die toen nog de grens over mochten, gingen op zoek naar literatuur en vonden een sterke gelijkenis met *Xylaria cinerea*, een soort

die beschreven is uit Spanje en Zuid-Frankrijk in 2011 en ook bekend is uit Groot-Brittannië en van een éénmalige vondst in Nederland.

Aangezien de Nederlanders omwille van de coronamaatregelen niet meer terug naar de vindplaats konden, gingen de Vlaamse collega's na de winterprik op zoek. De harde textuur van *Xylaria*'s zorgt ervoor dat deze paddenstoelen zeer lang in goede conditie blijven, waardoor er nog mooi materiaal kon ingezameld worden voor nader onderzoek. Bij veel paddenstoelen is het nodig om de microscopische kenmerken te bekijken, om tot een zekere determinatie te komen. De specialist op gebied van ascomyceten (zakjeszwammen), Bernard Declercq, deed nog een laatste controle om de nieuwe soort voor Vlaanderen te bevestigen. Microscopisch wijkt *Xylaria cinerea* af van de andere *Xylaria*-soorten, die in Vlaanderen al waargenomen werden, door zijn sporenafmetingen.

Kenmerken

Xylaria cinerea is een knotsvormige paddenstoel van 1 tot 2 cm groot, die als opruimer of saprofyt groeit op afgestorven hout, voornamelijk van eik en hazelaar. De wetenschappelijke naam duidt op een belangrijk veldkenmerk: cinerea betekent asgriauw en is de kleur van de vruchtlichamen. Als je de paddenstoel echter in close-up bekijkt, zie je duidelijk een witte achtergrond met zwarte langwerpige vlekken. Dit is een belangrijk kenmerk om de soort te onderscheiden van de knots- en geweizwammen die reeds bekend zijn uit Vlaanderen, die allemaal zwarte vruchtlichamen hebben als ze volgroeid zijn. In jonge toestand zijn de soorten uit de *Xylaria*-groep bedekt met een wit poeder dat bestaat uit aseksuele sporen.

Voorlopig heeft *Xylaria cinerea* nog geen Nederlandse naam, het is aan de ontdekkers om een naam voor te stellen die dan beoordeeld wordt door de CNN (Commissie Nederlandse Namen van paddenstoelen).

In de pers werd een oproep geplaatst om een Nederlandse naam te bedenken, terwijl dat niet echt de bedoeling was... want er zijn wel een aantal spelregels. De soort zit in het genus *Xylaria*, wat betekent dat het een knotszwam/geweizwam is en dat moet in de naam zitten.

De ontdekkers van de soort moeten een naam bedenken op basis van morfologische/ecologische kenmerken.... en dat is uiteraard info die mensen die niet bekend zijn met de vondst van deze soort niet hebben. Toch zijn we blij dat er al veel enthousiaste reacties binnen kwamen. Zo weten we dat er veel interesse is voor paddenstoelen, ook in de winter.

Tekst en foto: Chris Bruggeman (Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland)

Paddenstoelenwerkgroep Zuid-West Vlaanderen Mycologia

<https://www.mycologia.eu/>

Beste paddenstoelenvrienden,

Gezien de omstandigheden nl het "Coronavirus" moeten we aan de huidige Coronamaatregelen voldoen.

Jammer maar onze activiteiten (wandelingen/microscopie) worden tot nader bericht geschorst. Van zodra we terug opstarten kunt u dit op deze website lezen en wordt u via mail op de hoogte gebracht. Niets belet u natuurlijk om zelf op stap te gaan en te zoeken naar paddenstoelen.

Met vriendelijke groeten

Namens het Bestuur van Mycologia